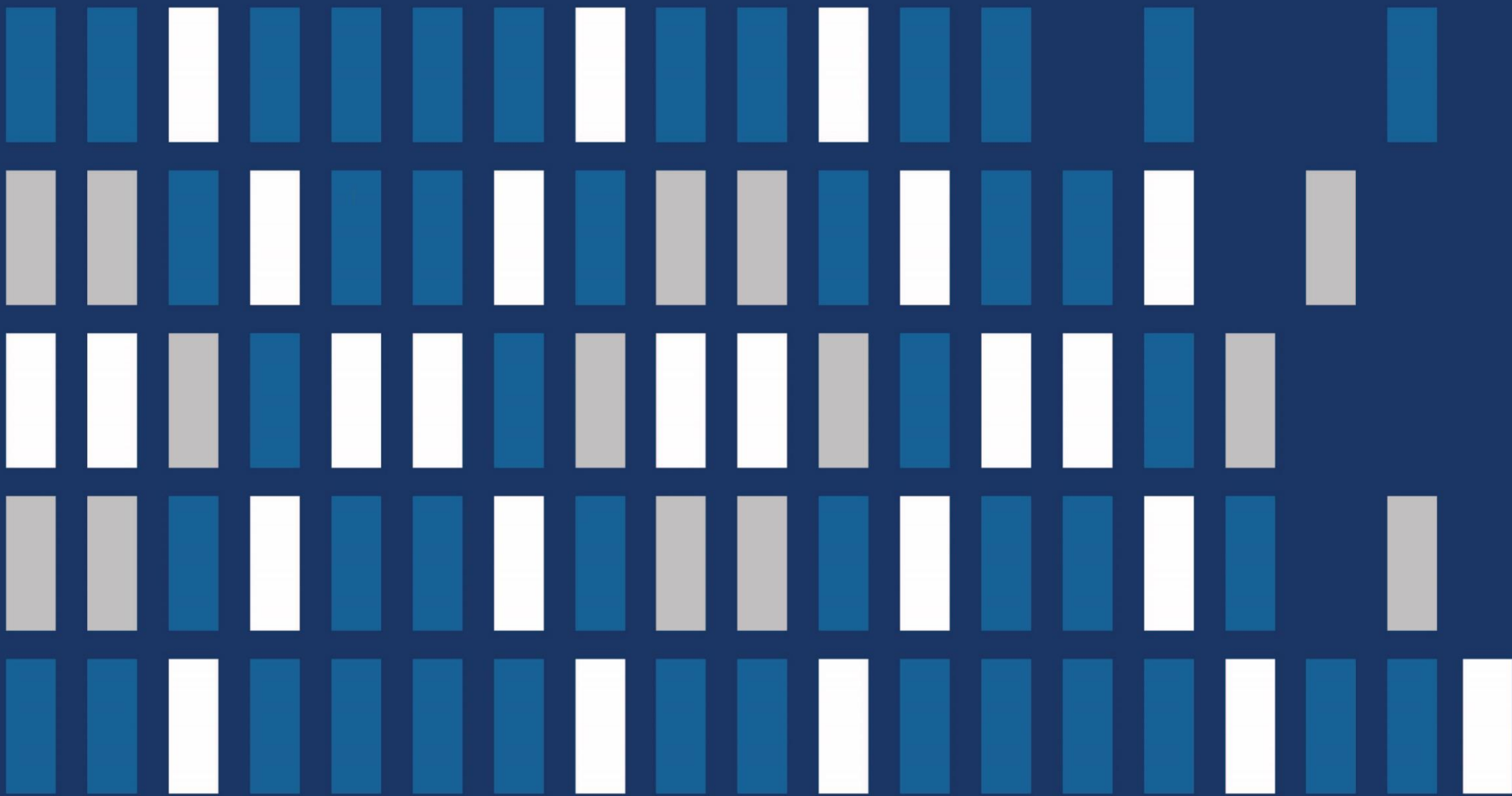

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTA **PUBLISKAIS PĀRSKATS** **2019**

Valsts ieņēmumu dienests

Saturs

VID ģenerāldirektora uzruna	3
1. Pamatinformācija.....	4
1.1. VID juridiskais statuss un struktūra.....	4
1.2. 2019.gada darbības prioritātes	4
1.3. VID darbības un attīstības stratēģija 2017.–2019.gadam	4
2. VID darbības un attīstības stratēģijas 2017.–2019.gadam īstenošanas un stratēģisko rezultātīvo rādītāju izpildes novērtēšana ..	6
2.1. Klientu apkalpošanas pilnveidošana.....	14
2.2. Ēnu ekonomikas apkarošana	15
2.3. Iekšējo procesu optimizēšana un efektivitātes paaugstināšana	20
2.4. Nozīmīgāko VID projektu īstenošana	20
3. VID sniegto pakalpojumu statistika	21
4. Finanšu resursi un to izlietojums.....	23
4.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	23
4.2. VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2019.gadā	23
4.3. Prioritāro pasākumu īstenošanai piešķirtais finansējums	24
5. Personāls	25
6. Komunikācija ar sabiedrību	26
7. 2020.gadā plānotie pasākumi	30
Pārskatā izmantotie saīsinājumi.....	32

APSTIPRINĀTS
ar Valsts ieņēmumu dienesta
ar drošu elektronisko parakstu
parakstītu rīkojumu

Nodokļu maksātāji, sadarbības partneri, kolēģi!

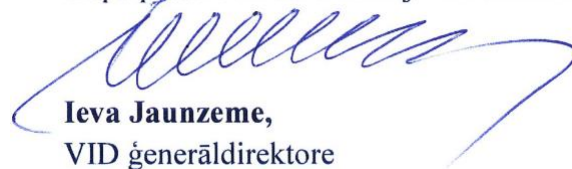
Katrs gads iezīmējas ar kaut ko savu, katram ir savs nozīmīgs pavērsiens, kas ietekmē cilvēka, uzņēmuma un arī iestādes dzīvi un darbu. Tā tam ir jābūt. Valsts ieņēmumu dienesta (VID) darbā 2019.gads ir nopietns pagrieziena punkts. Tas ir laiks, kad tika izstrādāta pilnīgi jauna VID stratēģija ar mērķi panākt, ka Latvija kļūst par valsti, kurā labprātīgi tiek pildītas nodokļu un muitas saistības. Mūsu valstī tā ir pilnīgi jauna pieeja, tās mērķis – padarīt savu valsti turīgāku un nodrošināt tautai augstāku labklājības līmeni.

Lai to paveiktu, pārstrukturizējot un apvienojot VID Nodokļu kontroles pārvaldi un Nodokļu parādu piedziņas pārvaldi, izveidota jauna patstāvīgā struktūrvienība – Nodokļu nomaksas veicināšanas pārvalde. VID Nodokļu administrēšanas risku vadības daļa pārveidota par Nodokļu maksātāju uzvedības analīzes un prognozēšanas pārvaldi. Savukārt Akcīzes preču aprites daļa iekļauta Nodokļu pārvaldes struktūrā. Iespējams, var šķist, ka notikušais ir tikai plāksnīšu pārskrūvēšana pie kabinetu durvīm un amata nosaukumu maiņa grāmatvedības tabulu ailītēs. Patiesībā tā ir domāšanas maiņa no “piedzīt” un “apkarot” uz “veicināt” un “analizēt”. Tā ir pāreja uz situāciju, kad sabiedrība ir ieinteresēta nodokļus nomaksāt, nevis VID mēģina tos iekasēt. Šis princips arī paredz, ka svarīgi ir nevis tas, cik liels ir uzņēmums, bet gan tas, lai godprātīgi būtu izpildītas saistības pret valsti. Tātad jebkurš

Latvijā strādājošs uzņēmums var kļūt par lielo nodokļu maksātāju savā reģionā, savā nozarē, savā lielo, vidējo vai mazo uzņēmumu kategorijā. Ir jāuzticas saviem klientiem, jāvairo viņu uzticība, jāpalīdz mainīt saistību izpildes uzvedība, daloties ar informāciju un zināšanām.

VID prioritātes 2020.gadā un nākamajos divos gados ir “aplokšņu” algu izmaksu, pievienotās vērtības nodokļa izkrāpšanas, nelegālas akcīzes preču aprites, narkotisko vielu kontrabandas un nelegālas izcelsmes skaidras naudas aprites minimizēšana. Mērķtiecīgi turpinot iesākto, mēs visi kopā varam panākt, ka labprātīga nodokļu nomaksa ir norma, “aplokšņu” algas saņemt vairs nav populāri, labi saprotot, ka tas ir sinonīms nabadzībai, un ikkatrs Latvijas darbaspējīgais iedzīvotājs iesaistās valsts un tautas labklājības vairošanā.

Kopā padarīsim savu Latviju vēl labāku!

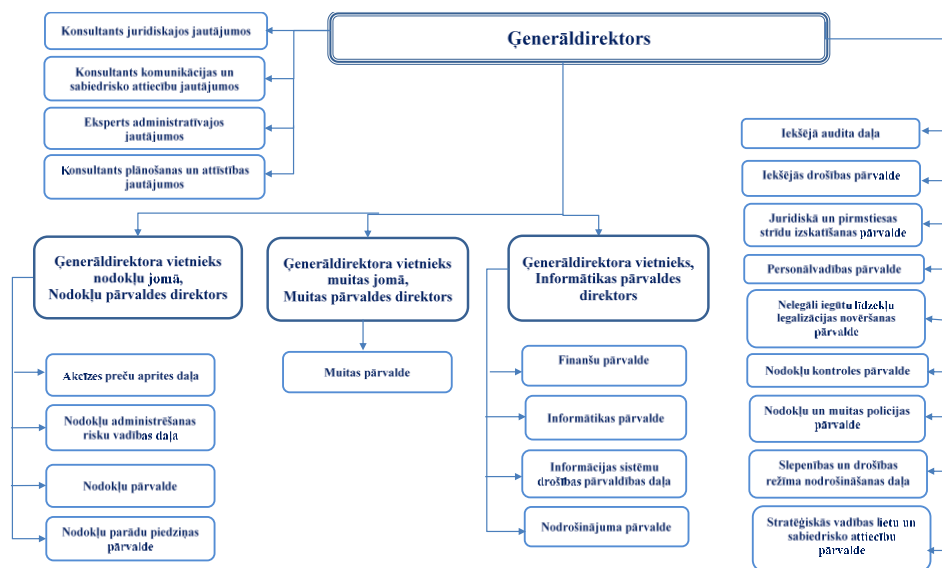

Ieva Jaunzeme,
 VID ģenerāldirektore

1. Pamatinformācija

1.1. VID juridiskais statuss un struktūra

VID ir finanšu ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas nodrošina nodokļu maksājumu un nodokļu maksātāju uzskaiti, valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu Latvijas Republikas teritorijā, kā arī iekasē nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus ES budžetam, īsteno muitas politiku un kārto muitas lietas.

VID galvenie uzdevumi ir noteikti likumā “Par Valsts ieņēmumu dienestu” un likumā “Par nodokļiem un nodevām”.

1.att. VID struktūra 2019.gadā

1.2. 2019.gada darbības prioritātes

2019.gadā VID izvirzīja šādus **prioritāros uzdevumus un pasākumus**:

- VID administrēto kopbudžeta ieņēmumu maksimizēšana.
- Komunikācijas uzlabošana un klientu apmierinātība.
- Atturošas sodu politikas piemērošana.
- Ieguldījumi darbiniekos.

1.3. VID darbības un attīstības stratēģija 2017.–2019.gadam

VID pastāvēšanas nolūks (misija)

Taisnīga un efektīva nodokļu un muitas lietu administrēšana, sniedzot augstas kvalitātes pakalpojumu un īstenojot viedu uzraudzību pār saistību izpildi.

VID nākotnes mērķis (vīzija)

Esam klientiem atvērta un saprotama, mūsdienīga un efektīva, taisnīga un respektējama valsts pārvaldes iestāde – uzticams valsts un sabiedrības partneris ar augstu iestādes kultūru un darbinieku lepnumu par piederību VID un Latvijas valstij.

VID vērtības

PROFESIONALITĀTE –

zināšanas un kompetences augstā līmenī, prasmes tās pielietot darbā, pastāvīga attīstība un augsta darba ētika.

SADARBĪBA –

koleģialitāte un atvērtība pienākumu izpildē, vienota mērķu izpratne un to sasniegšana.

LOJALITĀTE –

uzticība valsts un sabiedrības interesēm, uzskatot tās par primārām gan darbā, gan ārpus tā.

GODĪGUMS –

vienlīdzīga un taisnīga attieksme pret klientiem, sadarbības partneriem un darba kolēģiem.

ATBILDĪBA –

nevairīšanās no lēmumu pieņemšanas un rīcības un atbildība par sekām.

Pilāri un stratēģiskie mērķi

Apmierināti un godprātīgi VID klienti un sabiedrība kopumā

- Godīga konkurences vide un ēnu ekonomikas mazinājums.
- Augsts sabiedrības drošības un drošuma līmenis.
- Stipra nodokļu maksātāja kultūra.
- Atvērta sadarbība ar publisko, privāto un nevalstisko sektoru.
- Klientam ātri, ērti un saprotami VID pakalpojumi.
- VID vērtībām atbilstošs tēls un stipra reputācija.

Motivēti un aktīvi iesaistījušies darbinieki

- Skaidra un paredzama atalgojuma un motivācijas sistēma.
- Profesionāli, uz sadarbību vērsti, godīgi, atbildīgi un lojāli darbinieki.
- Atvērta, atbildīga un uz savstarpējo uzticību balstīta VID organizācijas kultūra.

Efektīvi un uz modernām tehnoloģijām balstīti iekšējie procesi

- Maksimāli optimizēti iekšējie procesi.
- Efektīva prioritāšu un projektu vadība.
- Zaļā domāšana VID piešķirto līdzekļu efektīvā izmantošanā.

2. VID darbības un attīstības stratēģijas 2017.–2019.gadam īstenošanas un stratēģisko rezultātīvo rādītāju izpildes novērtēšana

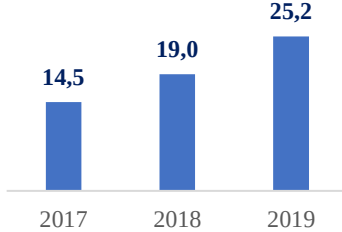
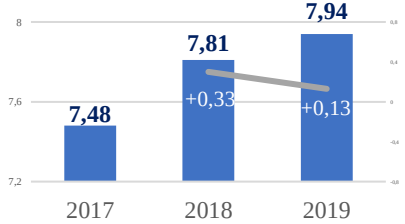

1.pīlārs. Apmierināti un godprātīgi VID klienti un sabiedrība kopumā

1.tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde salīdzinājumā ar plānoto

Darbības rezultāti	Rezultatīvie rādītāji	Rādītāja izpilde			Informācija par izpildi								
		2017.gadā	2018.gadā	2019.gadā									
1.mērķis. <i>Godīga konkurences vide un ēnu ekonomikas mazinājums VID ietekmes zonā</i>													
Samazināts nodokļu plaisas apmērs nozīmīgākajos nodokļu ieņēmumos (ir samazinājuma tendence)	PVN plaisa deklarēšanas posmā, iepriekšējā gadā, %	 <table><tr><th>Gads</th><th>PVN plaisa deklarēšanas posmā, %</th></tr><tr><td>2017</td><td>14,9</td></tr><tr><td>2018</td><td>10,2</td></tr><tr><td>2019</td><td>7,7</td></tr></table> 2.att. PVN plaisa deklarēšanas posmā			Gads	PVN plaisa deklarēšanas posmā, %	2017	14,9	2018	10,2	2019	7,7	Trīs gadu laikā panākts PVN plaisas samazinājums par 7,2 procentpunktiem. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību ir pārsniegta: 2016.gadā par 0,1 procentpunktu (prognoze 15,0%); 2017.gadā par 4,2 procentpunktiem (prognoze 14,4%); 2018.gadā par 6,2 procentpunktiem (prognoze 13,9%). PVN plaisas samazinājumu ir sekmējusi ekonomikas izaugsme un vairāku normatīvo regulējumu ieviešana: - reversā maksāšanas kārtība būvniecības pakalpojumiem un sadzīves iekārtām; - ar PVN apliekamo darījumu sliekšņa samazinājums; - Latvijai raksturīgiem augļiem, ogām un dārzeņiem – 5 % PVN.
	Gads	PVN plaisa deklarēšanas posmā, %											
	2017	14,9											
2018	10,2												
2019	7,7												
IIN plaisa deklarēšanas posmā, iepriekšējā gadā, %	 <table><tr><th>Gads</th><th>IIN plaisa deklarēšanas posmā, %</th></tr><tr><td>2017</td><td>17,0</td></tr><tr><td>2018</td><td>14,2</td></tr><tr><td>2019</td><td>13,6</td></tr></table> 3.att. IIN plaisa deklarēšanas posmā			Gads	IIN plaisa deklarēšanas posmā, %	2017	17,0	2018	14,2	2019	13,6	Trīs gadu laikā panākts IIN plaisas samazinājums par 3,4 procentpunktiem. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību ir pārsniegta: 2016.gadā par 0,5 procentpunktiem (prognoze 17,5%); 2017.gadā par 2,8 procentpunktiem (prognoze 17%); 2018.gadā par 2,2 procentpunktiem (prognoze 15,8%). Pēc VID aplēsēm, “aplokšņu” algās 2018.gadā tika izmaksāti ap 19 % no kopējiem darba samaksas ienākumiem.	
Gads	IIN plaisa deklarēšanas posmā, %												
2017	17,0												
2018	14,2												
2019	13,6												
VSAOI plaisa deklarēšanas posmā, iepriekšējā gadā, %	 <table><tr><th>Gads</th><th>VSAOI plaisa deklarēšanas posmā, %</th></tr><tr><td>2017</td><td>17,8</td></tr><tr><td>2018</td><td>14,9</td></tr><tr><td>2019</td><td>15,1</td></tr></table> 4.att. VSAOI plaisa deklarēšanas posmā			Gads	VSAOI plaisa deklarēšanas posmā, %	2017	17,8	2018	14,9	2019	15,1	2017.–2019.gadā panākts VSAOI plaisas samazinājums par 2,7 procentpunktiem. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību ir pārsniegta: 2016.gadā par 0,6 procentpunktiem (prognoze 18,4%); 2017.gadā par 2,5 procentpunktiem (prognoze 17,4%); 2018.gadā par 1,5 procentpunktiem (prognoze 16,6%). VSAOI plaisas samazināšanās temps parāda, ka nodokļu nedeklarēšana joprojām ir liela. VSAOI plaisas nelielu pieaugumu 2019.gadā salīdzinājumā ar 2018.gadu var izskaidrot ar vidējās darba samaksas pieaugumu valstī. Tādējādi palielinājās starpība ar “pelēko” ekonomikas sektoru, kur VSAOI iemaksas veic pārsvarā no minimālās algas. IIN nodokļa plaišai šis efekts tika kompensēts ar nodokļu iemaksām no kapitāla pieauguma.	
Gads	VSAOI plaisa deklarēšanas posmā, %												
2017	17,8												
2018	14,9												
2019	15,1												

Darbības rezultāti	Rezultatīvie rādītāji	Rādītāja izpilde			Informācija par izpildi
		2017.gadā	2018.gadā	2019.gadā	
	Akcīzes nodokļa plaša cigaretēm iepriekšējā gadā, %	21,6 19,4 18,4 2017 2018 2019 5.att. Akcīzes nodokļa plaša cigaretēm			Trīs gadu laikā panākts akcīzes nodokļa plašas samazinājums cigaretēm par 3,2 procentpunktiem. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību ir pārsniegta: 2016.gadā par 1,9 procentpunktiem (prognoze 23,5%); 2017.gadā par 0,6 procentpunktiem (prognoze 20%); 2018.gadā par 1,1 procentpunktu (prognoze 19,5%). Lai gan akcīzes nodokļa plaša cigaretēm ir samazinājusies diezgan ievērojami, tomēr tā vēl joprojām ir liela.
Maksimāli iekasēts iespējamo nodokļu apjoms	Iekasēto ieņēmumu pieauguma temps salīdzinājumā ar IKP pieauguma tempu, procentpunkti	0,66 0,71 0,52 2017 2018 2019 6.att. Iekasēto ieņēmumu pieauguma temps salīdzinājumā ar IKP pieauguma tempu			Latvijas ekonomikas izaugsme pozitīvi ietekmēja VID administrēto kopbudžeta ieņēmumu iekasēšanu. Tomēr 2019.gadā iekasēto ieņēmumu pieauguma temps salīdzinājumā ar IKP pieauguma tempu bija mazāks nekā citos gados, kas daļēji skaidrojams ar nodokļu politikas reformas rezultātā veiktajām izmaiņām UIN maksāšanas kārtībā. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību: 2017.gadā par 0,44 procentpunktiem mazāka (prognoze +1,1); 2018.gadā pārsniegta par 0,01 procentpunktu (prognoze +0,7); 2019.gadā pārsniegta par 0,02 procentpunktiem (prognoze +0,5). 2019.gadā VID administrēto kopbudžeta ieņēmumu apjoms tika nodrošināts, pateicoties darbaspēka nodokļu ieņēmumu palielinājumam.
Panākta mērķtiecīga un kvalitatīva noziedzīgo nodarījumu pirmstiesas izmeklēšana	No prokuratūras atpakaļ VID atgrieztu kriminālvajāšanas uzsākšanai nodoto kriminālprocesu īpatsvars kalendāra gadā, %:	5,2	0	0,4	Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību ir pārsniegta: 2017.gadā par 0,8 procentpunktiem valsts ieņēmumu jomā un 5,1 procentpunktu muitas lietu jomā (prognoze attiecīgi 6% un 6%); 2018.gadā par 6 procentpunktiem (prognoze 6%); 2019.gadā par 4,6 procentpunktiem (prognoze 5%). No 2018.gada, izveidojot Nodokļu un muitas policijas pārvaldi, valsts ieņēmumu un muitas lietu jomā ir integrēti noziedzības apkarošanas rādītāji. Sasniegtie rezultāti liecina, ka veikta mērķtiecīga, kvalitatīva un efektīva pirmstiesas izmeklēšana.
	- valsts ieņēmumu jomā - muitas lietu jomā	0,9			
Panākta organizētās noziedzības ierobežošana	Smagu un sevišķi smagu noziedzīgu nodarījumu īpatsvars no visiem kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītajiem kriminālprocesiem, %:	70,1	70,1	72,5	Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību: 2017.gadā valsts ieņēmumu jomā par 9,9 procentpunktiem mazāka, bet muitas lietu jomā par 4 procentpunktiem lielāka (prognoze attiecīgi 80% un 72%); 2018.gadā par 9,9 procentpunktiem mazāka (prognoze 80%); 2019.gadā par 9,5 procentpunktiem mazāka (prognoze 82%). Vienlaikus jāatzīmē, ka pirmstiesas izmeklēšana saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu tiek veikta visos kriminālprocesos, neatkarīgi no noziedzīga nodarījuma klasifikācijas, un kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīto kriminālprocesu skaits trīs gadu laikā palielinājies par 32 %.
	- valsts ieņēmumu jomā - muitas lietu jomā	76			

Darbības rezultāti	Rezultatīvie rādītāji	Rādītāja izpilde			Informācija par izpildi
		2017.gadā	2018.gadā	2019.gadā	
2.mērķis. <i>Augsts sabiedrības drošības un drošuma līmenis, nepieļaujot cilvēkiem un videi bīstamu preču un vielu ieviešanu Latvijā</i>					
Samazināta sabiedrībai un videi kaitīgu un viltotu preču nonākšana aprītē	Muitas fizisko kontroļu rezultativitāte, %	 7.att. Muias fizisko kontroļu rezultativitāte			Muitas fizisko kontroļu rezultativitāte 2017.–2019.gadā palielinājusies par 10,7 procentpunktiem, kas ir ievērojams uzlabojums. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību: 2017.gadā par 9,5 procentpunktiem mazāka (prognoze 24%); 2018.gadā par 6 procentpunktiem mazāka (prognoze 25%); 2019.gadā par 0,2 procentpunktiem lielāka (prognoze 25%). Rādītāja palielinājumu sekmēja analītiskās kapacitātes stiprināšana, tādējādi nodrošinot uz riska analīzi balstītu muias kontroles pasākumu īstenošanu, efektīvi izmantojot muias tehnisko aprīkojumu. Fiziskās kontroles rezultativitātes palielinājumu galvenokārt ietekmēja preču laišanas brīvā apgrozībā aizliegumu skaits, konstatēto skaidras naudas nedeklarēšanas gadījumu pieaugums, kā arī aprēķinātās drošības naudas gadījumu skaita palielināšanās. Pozitīva ietekme bija visu ES ārējās robežas MKP pakāpeniskai aprīkošanai ar kravu kontroles rentģeniekārtām.
3.mērķis. <i>Stipra nodokļu maksātāja kultūra sabiedrībā (“Neesi vienaldzīgs pret nodokļu nenomaksu!”)</i>					
Samazināta sabiedrības tolerance pret nodokļu nemaksāšanu	Sabiedrības viedoklis – piekrīt, ka daļēja nodokļu nemaksāšana ir attaisnojama, – no SKDS pētījumu rezultātiem, %	40	37	37	SKDS pētījuma rezultāti parāda, ka sabiedrības viedoklis – piekrīt, ka daļēja nodokļu nemaksāšana ir attaisnojama, – trīs gadu laikā samazinājies par 3 procentpunktiem. Rādītāja plānotās vērtības netika sasniegtas un bija mazākas: 2017.gadā par 3 procentpunktiem (prognoze 37%); 2018.gadā par 2 procentpunktiem (prognoze 35%); 2019.gadā par 3 procentpunktiem (prognoze 34%). Sabiedrības attieksme pret nodokļu nemaksāšanu mainās lēnāk, nekā tika plānots, un būtiska daļa sabiedrības joprojām uzskata, ka daļēja nodokļu nemaksāšana ir attaisnojama.
4.mērķis. <i>Atvērta un proaktīva sadarbība ar publiskā, nevalstiskā un privātā sektora partneriem</i>					
Panākta publiskā, nevalstiskā un privātā sektora iesaiste godīgas konkurences veicināšanā un ēnu ekonomikas mazināšanā VID ietekmes zonā	Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID, pēc aptaujas rezultātiem, pieaugums ballēs pret iepriekšējo gadu	 8.att. Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID			Saskaņā ar aptaujas rezultātiem nozaru asociāciju apmierinātība par sadarbību ar VID 2017.–2019.gadā palielinājusies par 0,46 ballēm. Rādītāja plānotās vērtības netika sasniegtas un bija mazākas: 2018.gadā par 0,77 ballēm (prognoze +1,1); 2019.gadā par 1,74 ballēm (prognoze +1,1). Izstrādājot VID darbības un attīstības stratēģiju 2017.–2019.gadam, rādītājs tika iekļauts pirmo reizi. Tādējādi nebija iespējams precīzi noteikt plānotās vērtības nākamajiem trim gadiem un tās tika saplānotas pārāk optimistiski.

Darbības rezultāti	Rezultatīvie rādītāji	Rādītāja izpilde			Informācija par izpildi												
		2017.gadā	2018.gadā	2019.gadā													
5.mērķis. Klientam ātri, ērti un saprotami VID pakalpojumi																	
Paaugstināta klientu apmierinātība ar VID sniegtajiem pakalpojumiem	Klientu apmierinātība ar VID sniegto pakalpojumu ātrumu, ērtumu un saprotamību – pēc aptaujas rezultātiem, pieaugums ballēs pret iepriekšējo gadu	<table><tr><th>Gads</th><th>Ballu skaits</th><th>Īpašības</th></tr><tr><td>2017</td><td>7,23</td><td></td></tr><tr><td>2018</td><td>7,15</td><td>-0,08</td></tr><tr><td>2019</td><td>7,35</td><td>+0,20</td></tr></table>			Gads	Ballu skaits	Īpašības	2017	7,23		2018	7,15	-0,08	2019	7,35	+0,20	Saskaņā ar aptaujas rezultātiem klientu apmierinātība ar VID sniegto pakalpojumu ātrumu, ērtumu un saprotamību 2017.–2019.gadā palielinājusies par 0,12 ballēm. Rādītāja plānotās vērtības netika sasniegtas un bija mazākas: 2018.gadā par 0,38 ballēm (prognoze +0,3); 2019.gadā par 0,48 ballēm (prognoze +0,3). Jāatzīmē, ka rādītāja palielinājums 2019.gadā salīdzinājumā ar 2018.gadu bija 0,28 balles, kas gandrīz sasniedza prognozēto palielinājumu. Izstrādājot VID darbības un attīstības stratēģiju 2017.–2019.gadam, rādītājs tika iekļauts pirmo reizi. Rādītāja nelielo samazināšanos 2018.gadā, iespējams, ietekmējušas plašākas nodokļu politikas izmaiņas, kuras stājās spēkā 2018.gadā. Izmaiņas visizteiktāk ietekmēja juridiskas personas, jo, piemēram, tika mainīta UIN maksāšanas kārtība. Savukārt fiziskas personas spītāk izjuta pāreju uz progresīvo nodokļu sistēmu – IIN izmaiņas. Nodokļu reformas rezultātā 2019.gadā palielinājās to nodokļa maksātāju skaits, kuriem obligāti bija jāiesniedz 2018.gada ienākumu deklarācija, jo bija izveidojusies nodokļa starpība, kas jāpiemaksā valsts budžetā.
	Gads	Ballu skaits	Īpašības														
2017	7,23																
2018	7,15	-0,08															
2019	7,35	+0,20															
Nodokļu maksāšanai nepieciešamā laika izmaiņas – no Pasaules Bankas pētījuma <i>Doing Business</i> rezultātiem, stundas gadā	168,5	168,5	168,5	Atbilstoši Pasaules Bankas <i>Doing Business</i> pētījuma rezultātiem nodokļu nomaksai nepieciešamais laiks nav mainījies un kopš 2017.gada tas ir 168,5 stundas gadā. Rādītāja plānotās vērtības netika sasniegtas un bija mazākas: 2017.gadā par 18,5 stundām (prognoze 150 stundas); 2018.gadā par 38,5 stundām (prognoze 130 stundas); 2019.gadā par 48,5 stundām (prognoze 120 stundas). To ietekmēja salīdzinoši neliels un vairākus gadus pēc kārtas nemainīgs respondentu skaits, kas aizpilda <i>Doing Business</i> anketas, lai novērtētu nodokļu maksāšanai patērēto laiku. Saskaņā ar DB2020 pētījuma rezultātiem Latvija salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu sadaļā “Nodokļu nomaksa” ir noslīdējusi no 13.vietas uz 16.vietu.													
6.mērķis. VID vērtībām atbilstošs tēls un stipra reputācija sabiedrībā																	
Augsta VID reputācija sabiedrībā	Sabiedrības uzticēšanās VID – pēc SKDS pētījuma rezultātiem, %	40,6	51,2	43,1	SKDS veiktās aptaujas rezultāti par uzticēšanos valsts institūcijām parāda, ka sabiedrības uzticēšanās VID 2017.–2019.gadā palielinājusies par 2,5 procentpunktiem. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību: 2017.gadā pārsniegta par 4,6 procentpunktiem (prognoze 36%); 2018.gadā pārsniegta par 11,2 procentpunktiem (prognoze 40%); 2019.gadā par 1,9 procentpunktiem mazāka (prognoze 45%).												

2.pīlārs. Motivēti un aktīvi iesaistījušies darbinieki

Darbības rezultāti	Rezultatīvie rādītāji	Rādītāja izpilde			Informācija par izpildi
		2017.gadā	2018.gadā	2019.gadā	
1.mērķis. <i>Atvērta, atbildīga un uz savstarpējo uzticību balstīta VID organizācijas kultūra</i>					
Stiprināta savstarpējā sadarbība, nodrošinot vienotu mērķu sasniegšanu	VID darbinieku apmierinātība ar struktūrvienību savstarpējo sadarbību – pēc aptaujas rezultātiem, pieaugums ballēs pret iepriekšējo gadu	7,11	- ¹	-0,01	Saskaņā ar aptaujas rezultātiem VID darbinieku apmierinātība ar struktūrvienību savstarpējo sadarbību 2017.–2019.gadā palielinājusies par 0,89 ballēm. Rādītāja plānotā vērtība 2019.gadā netika sasniegta un bija mazāka par 0,01 balli (prognoze + 0,9 (2018.gadā +0,4, 2019.gadā +0,5) jeb 8,01 balle). 2018.gadā aptauja netika veikta.
2.mērķis. <i>Skaidra un paredzama atalgojuma un motivācijas sistēma, uz darbības prioritātēm balstīta kvalifikācijas paaugstināšana</i>					
VID darbinieki ir apmierināti ar noteikto atalgojuma un motivācijas sistēmu	VID darbinieku apmierinātība ar atalgojuma un motivācijas sistēmu – pēc aptaujas rezultātiem, %	75	- ¹	62,1	VID darbinieku apmierinātība ar atalgojuma un motivācijas sistēmu 2017.–2019.gadā samazinājusies par 12,9 procentpunktiem. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību: 2017.gadā pārsniegta par 15 procentpunktiem (prognoze 60%); 2019.gadā par 7,9 procentpunktiem mazāka (prognoze 70%). Lai gan 2019.gadā VID darbinieku vidējais atalgojums sasniedza 1423 <i>euro</i> mēnesī, kas ir par 12,4 % vairāk nekā 2017.gadā, tas joprojām nav pietiekami augsts. VID nodarbināto vidējais atalgojums ir tikai 74,6 % no maksimālās mēnešalgas, kas noteikta MK noteikumos. Tādējādi VID darbinieku atalgojums neatbilst valsts pārvaldes mērķa mēnešalgai – 80 % no līdzīgas vērtības amatu atlīdzības privātajā sektorā.
	No VID aizgājušo darbinieku īpatsvars, kuri par iemeslu min atalgojumu un/vai motivācijas sistēmu, % no nodarbinātajiem, kuri atzīmējuši aiziešanas iemeslus	31	40	43	Trīs gadu laikā no VID aizgājušo darbinieku īpatsvars, kuri par iemeslu min atalgojumu un motivācijas sistēmu, palielinājies par 12 procentpunktiem. Rādītāja plānotās vērtības netika sasniegtas un bija lielākas: 2017.gadā par 4 procentpunktiem (prognoze 27%); 2018.gadā par 15 procentpunktiem (prognoze 25%); 2019.gadā par 20 procentpunktiem (prognoze 23%). Vislielākais no darba VID aizgājušo nodarbināto īpatsvars 2019.gadā bija ar mēnešalgas amplitūdu no 558 līdz 1694 <i>euro</i> .
Mācības ir lietderīgas un tiek nodrošinātas saskaņā ar darbības	VID darbinieku apmierinātība ar īstenotajiem mācību pasākumiem – pēc aptaujas rezultātiem, %	82	- ¹	87	Saskaņā ar aptaujas rezultātiem VID darbinieku apmierinātība ar īstenotajiem mācību pasākumiem 2017.–2019.gadā palielinājusies par 5 procentpunktiem. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību ir pārsniegta: 2017.gadā par 4 procentpunktiem (prognoze 78%); 2019.gadā par 5 procentpunktiem (prognoze 82%).

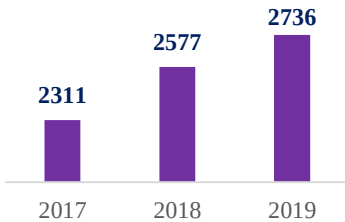
¹ VID darbinieku apmierinātības aptauja tiek veikta reizi divos gados, tāpēc aptauja par 2018.gadu nav veikta.

Darbības rezultāti	Rezultatīvie rādītāji	Rādītāja izpilde			Informācija par izpildi
		2017.gadā	2018.gadā	2019.gadā	
prioritātēm un kompetenču attīstību	VID darbinieku apmierinātība ar iespēju paaugstināt kvalifikāciju – pēc aptaujas rezultātiem, %	84	- ²	85	Saskaņā ar aptaujas rezultātiem darbinieku apmierinātība ar kvalifikācijas paaugstināšanas iespējām 2017.–2019.gadā palielinājusies par 1 procentpunktu. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību ir pārsniegta: 2017.gadā par 9 procentpunktiem (prognoze 75%); 2019.gadā par 5 procentpunktiem (prognoze 80%).
3.mērķis. Profesionāli, uz sadarbību vērsti, godīgi, atbildīgi un lojāli darbinieki					
Augsts klientu apmierinātības līmenis ar VID darbinieku apkalpošanas kultūru	VID apkalpo iedzīvotājus un sniedz savus pakalpojumus teicami un labi, % pēc Valsts kancelejas pasūtītā SKDS pētījuma rezultātiem	67	74	64	Saskaņā ar SKDS pētījuma rezultātiem rādītājs – VID apkalpo iedzīvotājus un sniedz savus pakalpojumus teicami un labi – 2017.–2019.gadā samazinājies par 3 procentpunktiem. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību: 2017.gadā par 1 procentpunktu mazāka (prognoze 68%); 2018.gadā pārsniegta par 4 procentpunktiem (prognoze 70%); 2019.gadā par 8 procentpunktiem mazāka (prognoze 72%). Saskaņā ar grozījumiem likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”, kas stājās spēkā 2018.gada 1.janvārī, tika ieviests VID prognozētais mēneša neapliekamais minimums un progresīvā nodokļu likme (20 %, 23 % un 31,04 %). Var pieņemt, ka klientu apmierinātību diezgan lielā mērā ietekmēja jaunā gada ienākumu deklarācijas iesniegšanas kārtība, kas pirmajā ieviešanas gadā radīja daudz neskaidrību.
Samazināti korupcijas riski VID, veicot efektīvu korupcijas risku pārvaldību	Pamatoto korupcijas incidentu īpatsvars no visiem saņemtajiem korupcijas incidentiem, %	23	4	6	Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību: 2017.gadā par 16 procentpunktiem lielāka (prognoze 7%); 2018.gadā par 1 procentpunktu mazāka (prognoze 5%); 2019.gadā par 2 procentpunktiem lielāka (prognoze 4%). Jāatzīmē, ka katru gadu rādītāja aprēķināšanas pamatā tika izmantota atšķirīga pieeja. 2017.gada rādītāja aprēķins tika noteikts, ņemot vērā gan administratīvos pārkāpumus, gan kriminālpārkāpumus. Savukārt 2018.gadā mainījās pieeja rādītāja aprēķina metodikā. Tādējādi rādītāju izpilde būtiski samazinās – rādītāja aprēķinā tika iekļauti tikai būtiskākie pārkāpumi, par kuriem ir paredzēta kriminālatbildība. 2019.gadā korupcijas incidentu īpatsvara palielinājumu ietekmēja gan VID iekšējās drošības funkcijas stiprināšana, aptverot jaunas jomas iespējamo pārkāpumu atklāšanā, gan kapacitātes stiprināšana, tostarp ieviešot jaunu procesu – paralēlo finanšu izmeklēšanu.

² VID darbinieku apmierinātības aptauja tiek veikta reizi divos gados, tāpēc aptauja par 2018.gadu nav veikta.

3.pīlārs. Efektīvi un uz modernām tehnoloģijām balstīti iekšējie procesi

Darbības rezultāti	Rezultatīvie rādītāji	Rādītāja izpilde			Informācija par izpildi
		2017.gadā	2018.gadā	2019.gadā	
1.mērķis. Maksimāli optimizēti iekšējie procesi					
Procesu optimizācijas rezultātā pieaug darbības produktivitāte	Iekasēto ieņēmumu apjoms uz vienu darbinieku, tūkst. EUR	 2311 2577 2736 2017 2018 2019 10.att. Iekasēto ieņēmumu apjoms uz vienu darbinieku			Iekasēto ieņēmumu apjoms uz vienu darbinieku 2017.–2019.gadā palielinājies par 425 tūkst. <i>euro</i> . Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību ir pārsniegta: 2017.gadā par 220 tūkst. <i>euro</i> (prognoze 2091 tūkst. <i>euro</i>); 2018.gadā par 219 tūkst. <i>euro</i> (prognoze 2358 tūkst. <i>euro</i>); 2019.gadā par 259 tūkst. <i>euro</i> (prognoze 2477 tūkst. <i>euro</i>). Rādītāja izpildi sekmēja stabils VID administrēto kopbudžeta ieņēmumu palielinājums un faktiski strādājošo darbinieku samazinājums.
Samazināti birokrātiskie šķēršļi un nelietderīgi patērēto resursu apjoms iekšējās administratīvajās procedūrās	Iekšējo dokumentu veidi, kuru aprīte notiek papīra veidā, skaits	42	46	24	2019.gadā iekšējo dokumentu aprītē papīra veidā bija tikai 24 dokumentu veidi, kas salīdzinājumā ar 2017.gadu ir gandrīz divas reizes mazāk. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību: 2017.gadā pārsniegta par 26 dokumentu veidiem (prognoze 68); 2018.gadā sasniegta plāna vērtība (prognoze 46); 2019.gadā par vienu dokumentu veidu mazāka (prognoze 23).
2.mērķis. Efektīva prioritāšu un projektu vadība					
Realizēts projekts “MAIS kodols”	Projekta izpildes apjoma (budžets) īpatsvars no projekta kopējā budžeta, %	1,12	30	47	MAIS projekta īstenošanai izmantotā budžeta īpatsvars 2017.–2019.gadā ir 78,12 % no projekta kopējā budžeta. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību: 2017.gadā pārsniegta par 0,12 procentpunktiem (prognoze 1%); 2018.gadā par 4 procentpunktiem mazāka (prognoze 34%); 2019.gadā par 1 procentpunktu mazāka (prognoze 48%).
	Projekta izpildes apjoms (aktivitātes) atbilstoši projekta plānam, %	100	97	100	Projekta aktivitāšu izpildes apjoms 2017. un 2019.gadā sasniedza plānoto vērtību, savukārt 2018.gadā rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānu bija par 3 procentpunktiem mazāka.
Realizēts projekts “E-muitas 1.kārta”	Projekta izpildes apjoma (budžets) īpatsvars no projekta kopējā budžeta, %	23	39	30	E-muitas projekta īstenošanai izmantotā budžeta īpatsvars 2017.–2019.gadā ir 92 % no projekta kopējā budžeta. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību: 2017.gadā par 6 procentpunktiem mazāka (prognoze 29%); 2018.gadā pārsniegta par 2 procentpunktiem (prognoze 37%); 2019.gadā pārsniegta par 4 procentpunktiem (prognoze 26%).

Darbības rezultāti	Rezultatīvie rādītāji	Rādītāja izpilde			Informācija par izpildi
		2017.gadā	2018.gadā	2019.gadā	
	Projekta izpildes apjoms (aktivitātes) atbilstoši projekta plānam, %	100	100	100	Projekta aktivitāšu izpildes apjoms 2017.–2019.gadā pilnībā atbilst plānotajam.
Realizēts projekts “Videonovērošanas ieviešana MKP”	Projekta izpildes apjoma (budžets) īpatsvars no projekta kopējā budžeta, %	16	83	1	Videonovērošanas ieviešanas MKP projekta īstenošanai izmantotā budžeta īpatsvars 2017.–2019.gadā ir 100 % no projekta kopējā budžeta, kas pilnībā atbilst plānotajam. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānoto vērtību: 2017.gadā pārsniegta par 9 procentpunktiem (prognoze 7%); 2018.gadā par 10 procentpunktiem mazāka (prognoze 93%); 2019.gadā projekta budžets īpatsvars – 1 % no projekta kopējā budžeta, jo pēdējo rēķinu samaksa ir veikta 2019.gada martā. 2018.gada 21.novembrī ir pabeigta projekta īstenošana. Videonovērošanas sistēma ir ieviesta un darbojas visos 23 objektos.
	Projekta izpildes apjoms (aktivitātes) atbilstoši projekta plānam, %	100	100	-	Projekta aktivitāšu izpildes apjoms 2017.–2019.gadā pilnībā atbilst plānotajam.

3.mērķis. *Zaļā domāšana VID piešķirto līdzekļu efektīvā izmantošanā*

VID darbinieki izprot un ievēro zaļās domāšanas principus ikvienā darba uzdevuma veikšanā un savas darba vides uzturēšanā	Izlietotais papīrs uz vienu darbinieku salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, %	-17,4	-5,4	-12,9	Papīra izlietojums vidēji uz vienu darbinieku 2017.–2019.gadā samazinājies par 18 %, kas kopumā VID ļāva ietaupīt gandrīz 6523 papīra pakas, panākot kopējā papīra izlietojuma samazinājumu par 25 %. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar plānu ir pārsniegta: 2017.gadā par 12,4 procentpunktiem (prognoze -5); 2018.gadā par 0,4 procentpunktiem (prognoze -5); 2019.gadā par 7,9 procentpunktiem (prognoze -5).
	Elektroenerģijas ietaupījums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (Talejas ielā 1), %	7,26 milj. kWh	-3,7	-8,3	Kopējais elektroenerģijas patēriņš 2017.–2019.gadā tika samazināts par 0,85 milj. kWh jeb 11,7 %. Kopējais elektroenerģijas izlietojums Talejas ielā 1, Rīgā: 2017.gadā bija 7,26 milj. kWh (rādītājs aprēķināts pirmo reizi); 2018.gadā bija 6,99 milj. kWh, kas ir par 0,27 milj. kWh mazāk nekā 2017.gadā; 2019.gadā bija 6,41 milj. kWh, kas ir par 0,58 milj. kWh mazāk nekā 2018.gadā. Izstrādājot VID darbības un attīstības stratēģiju 2017.–2019.gadam, rādītājam plānotās vērtības netika noteiktas.
	Zaļo iepirkumu īpatsvars no visiem kopējā iepirkumu plānā ietvertajiem iepirkumiem, %	2,6	11,0	14,6	Trīs gadu laikā 4,5 reizes palielinājies zaļo iepirkumu skaits no kopējā iepirkumu plānā ietvertajiem iepirkumiem. No kopējā iepirkumu plānā ietvertajiem iepirkumiem: 2017.gadā bija 4 zaļie iepirkumi (rādītājs aprēķināts pirmo reizi); 2018.gadā bija 10 zaļie iepirkumi; 2019.gadā bija 18 zaļie iepirkumi. Izstrādājot VID darbības un attīstības stratēģiju 2017.–2019.gadam, rādītājam plānotās vērtības netika noteiktas.

2.1. Klientu apkalpošanas pilnveidošana

Padzilinātās sadarbības programma (PSP)

2019.gada 1.janvārī sāka darboties pilnveidotā PSP, lai šo sadarbības programmu un tās sniegtās priekšrocības varētu izmantot arvien plašāks komersantu loks, tostarp arī mazie un vidējie uzņēmumi.

PSP tika iekļauti 136 zelta līmeņa, 378 sudraba līmeņa un 3610 bronzas līmeņa dalībnieki.

2019.gada beigās tika atlasīti tie PSP dalībnieki, kuri neatbilda kritērijiem, mainīja līmeni, kā arī jaunie dalībnieki. Rezultātā PSP palika 95 zelta līmeņa, 312 sudraba līmeņa un 4019 bronzas līmeņa dalībnieki.

Atkarībā no programmas līmeņa VID programmas dalībniekiem nodrošina dažādas priekšrocības, par kurām plašāk aprakstīts [VID tīmekļa vietnē](#). Kopš 2019.gada 28.decembra arī Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde PSP dalībniekiem piedāvā atvieglojumus uzturēšanās atļauju noteikumos.

VID virtuālais asistents Toms

2019.gadā Latvijas valsts pārvaldes valodas tehnoloģiju platformā Hugo.lv sadarbībā ar Kultūras informācijas sistēmu centru un valodas tehnoloģiju uzņēmumu SIA “Tilde” izstrādāts VID virtuālais asistents Toms (Tiešsaistes Operators Mērķtiecīgai Saziņai), kurš 2020.gada 2.janvārī sāka darboties testa režīmā VID tīmekļvietnē. Toms palīdzēs atslogot konsultatīvo tālruni, mazinot lielo nodokļu maksātāju zvanu skaitu, ļaujot konsultantiem vairāk laika veltīt sarežģītu jautājumu risināšanai, kā arī nodrošinās iespēju klientiem saņemt atbildes uz vienkāršiem jautājumiem arī ārpus VID darba laika.

Elektroniskās deklarēšanas sistēma (EDS)

- ieviests risinājums (vednis), kas palīdz nodokļu maksātājiem, secīgi atbildot uz jautājumiem, ērtāk un vienkāršāk aizpildīt deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma par atsavināto nekustamo īpašumu;
- ieviesta vienkāršota gada ienākumu deklarācijas veidlapa, kurā tiek ielasīti VID rīcībā esošie dati, kas nepieciešami deklarācijas sagatavošanai un iekļaušanai IIN aprēķinā;
- nodrošināta pārsūtīšanas iespēja visām sadaļā “Izziņas” esošajām izziņām;
- izstrādāts EDS e-apmācību modulis likuma subjektiem par NILLTPFN likuma un Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma izpildes prasībām;
- vienkāršota darījumu apliecinājo kvīšu numuru pieprasīšanas un reģistrēšanas kārtība;
- vienkāršota UIN deklarācijas veidlapa, kurā automātiski tiek ielasīti VID rīcībā esošie dati, iestrādāta datu ievades kontroles sistēma, samazināts aizpildāmo rindu skaits no 103 uz 32 rindām, nodrošināts, ka, secīgi atbildot uz jautājumiem, nodokļu maksātājs aizpilda tikai konkrētas ailes;
- pilnveidota PVN deklarācija, tā tiek automātiski pārplānota, ja mainās taksācijas periods, kā arī automātiski tiek pārbaudīts, vai darījumu partneris ir PVN maksātājs;
- iestrādātas vairākas kontroles, aizpildot darba devēja ziņojumu (DDZ), tostarp nodokļu maksātājs tiek brīdināts par kļūdām, ja ar darbinieku nav reģistrētas darba attiecības;
- izveidots Naftas produktu uzglabāšanas tvertņu reģistrs, kurā tiks uzturēts saraksts ar aktuālajām tvertnēm. Risinājums samazina papīra veidā iesniegto datu apstrādi un palīdz nodokļu maksātājiem uzturēt tiem saistošo informāciju vienā reģistrā;
- astoņiem EDS dokumentiem ir vienkāršota deklarācijas taksācijas periodam atbilstošas veidlapas izvēle. Uzsākot dokumenta sagatavošanu, lietotājam tiek piedāvāts kalendārs taksācijas

perioda “no” un “līdz” ievadei. To norādot, sistēma automātiski piedāvā šim periodam atbilstošu deklarācijas ievadformu;

- nodrošināta iespēja saņemt personalizētas VID konsultācijas, zvanot uz VID konsultatīvo tālruni. Sarunas laikā zvanītājam jāpieslēdzas savam EDS kontam un jāidentificē sevi, nosaucot četrsimbolu kodu.

Elektroniskā muitas datu apstrādes sistēma (EMDAS)

- nodrošināta automatizēta izlaišana importa muitas noliktavas procedūrai un noliktavas turētāja apliecināšana EMDAS, pamatojoties uz riska analīzi un atbilstoši sistēmā noteiktiem parametriem;
- ieviesta EMDAS Elektroniskā transporta dokumenta (ETD) (ienākošā) funkcionalitāte, kas nodrošina Savienības Muitas kodeksā noteikto Savienības tranzīta procedūras vienkāršojumu aviosabiedrībām;
- ieviesta Importa muitas deklarāciju pasta sūtījumiem noformēšanas funkcionalitāte fiziskām personām (sūtījumiem līdz 1000 *euro*), nodrošinot iespēju iedzīvotājiem ātri un vienkārši nokārtot muitas formalitātes sūtījumiem no valstīm ārpus ES;
- VAS “Latvijas dzelzceļš” e-SMGS pavadzīmes integrācija ar EMDAS, automatizējot kravas noformēšanu izvešanai ar dzelzceļa transportu, dokumentus papīra veidā aizstājot ar elektroniskas informācijas izmantošanu, vienkāršojot procedūru un samazinot tās noformēšanas laiku;
- izveidota EMDAS datu apmaiņas ar Starptautisko kravu loģistikas un ostu informācijas sistēmu (SKLOIS) funkcionalitāte, kas nodrošina elektronizētu starpsistēmu datu salīdzināšanu un nodošanu tālākai izmantošanai, paātrinot eksporta formalitāšu kārtosšanu kravām, kas tiek izvestas ar jūras transportu.

Akcīzes preču aprites joma

- ar 2019.gada 1.februāri ieviesta tiešsaistes sistēma atļauju un izziņu reģistrēšanai un kontroles mehānisms naftas produktu, kuriem piemēro samazinātu akcīzes nodokļa likmi vai atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, limitu uzskaites nodrošināšanai, izmantojot LAD datubāzi;
- ar 2019.gada 1.martu būtiski mazināts deklarējamās informācijas apjoms alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu aprites pārskatos, atceļot nepieciešamību deklarēt šo produktu nosaukumus par Latvijā ievesto produkciju.

2.2. Ēnu ekonomikas apkarošana

Lai veicinātu godīgu konkurenci uzņēmējdarbībā un labprātīgu nodokļu saistību izpildi, ēnu ekonomikas mazināšanai VID 2019.gadā īstenoja gan preventīvos, gan kontroles pasākumus.

Veikto nodokļu kontroles pasākumu rezultātā kopā novērsti nodokļu zaudējumi **99,6 milj. *euro*** apmērā, t.sk.:

- 80,7 milj. *euro* – papildus aprēķināti nodokļi (nodokļu audits, datu atbilstības pārbaudēs, nodokļu apmēra precizēšanā, nodokļu aprēķinos pēc kriminālprocesa virzītāja pieprasījuma);
- 13,6 milj. *euro* – PVN zaudējumi, kas novērsti, izslēdzot no VID PVN maksātāju reģistra nodokļu maksātājus, kuriem netika veikti PVN papildu aprēķini;
- 5,3 milj. *euro* – nodokļu maksātāji paši papildus deklarējuši nodokļus (tematiskajās pārbaudēs, datu atbilstības pārbaudēs, riska analīzes laikā un līdz nodokļu auditam).

2019.gadā salīdzinājumā ar 2018.gadu nodokļu kontroles rezultātā novērsto nodokļu zaudējumu apjoms ir samazinājies par 53,4 milj. *euro* jeb 35 %, ko ietekmēja:

- nodokļu kontroles pasākumu skaita samazinājums, ņemot vērā nodokļu kontroles veicēju skaita samazinājumu, kā arī ar reālā

laika pārbaudes principa piemērošanu nodokļu kontroles pasākumos, t.i., nodokļu maksātāju darbība uzraudzīta arī par periodu, kurā notiek pārbaude;

- no PVN maksātāju reģistra izslēgto nodokļu maksātāju skaita samazinājums.

Principa “Konsultē vispirms” piemērošana kontroles pasākumos

Princips “**Konsultē vispirms**” 2019.gadā piemērots **3089 kontroles pasākumos**, kuru rezultātā nodokļu maksātāji paši papildus deklarēja nodokļus **5,3 milj. euro** apmērā. Princips “Konsultē vispirms” piemērots:

- **2240** gadījumos, sniedzot konsultācijas par normatīvo aktu piemērošanu;
- **373** gadījumos, veicot pārrunas ar uzņēmumu amatpersonām par algas palielināšanu;
- **376** gadījumos, aicinot labot deklarācijas par periodiem, kuri netiek auditēti;
- **97** gadījumos, sniedzot konsultācijas saistībā ar elektronisko kases aparātu jaunajām tehniskajām prasībām.

Reālā laika pārbaudes princips

Lai mazinātu iespējas nodokļu maksātājam nodokļu audita laikā turpināt radīt zaudējumus valsts budžetam, tiek turpināta iepriekšējā gadā uzsāktā reālā laika pārbaudes principa piemērošana nodokļu auditu procesā – 2019.gadā minētais princips piemērots 152 nodokļu auditos jeb 31 % no kopējā veikto nodokļu auditu skaita.

Pasākumi “aplokšņu” algu mazināšanai

2019.gadā veikti šādi pasākumi:

- organizēti **87 izglītojoši semināri** saistībā ar nelegālo nodarbinātību un “aplokšņu” algām nodokļu maksātājiem;
- preventīvo pasākumu rezultātā **legalizēti 5017 darba ņēmēji** un veiktas papildu iemaksas budžetā **2259,2 tūkst. euro** apmērā;

- veiktas 1346 darba devēju tematiskās pārbaudes, 150 gadījumos piemērots **naudas sods 78,2 tūkst. euro** apmērā;
- saistībā ar “aplokšņu” algām veikti **83 nodokļu auditi**, kuros papildus aprēķinātas VSAOI un soda nauda **4263,7 tūkst. euro** apmērā, kā arī IIN un soda nauda **1797,7 tūkst. euro** apmērā.

Kontroles pasākumu rezultātā visvairāk papildu maksājumi budžetā saistībā ar “aplokšņu” algām tika aprēķināti nodokļu maksātājiem, kuru darbība saistīta ar transportu, būvniecību un apsardzes pakalpojumiem.

VID Nodokļu un muitas policijas pārvaldes lietvedībā 2019.gadā bija **22 kriminālprocesi**, t.sk. 10 kriminālprocesi uzsākti 2019.gadā, kas kvalificēti pēc Krimināllikuma 217.¹ panta par darba samaksas noteikumu pārkāpšanu. Četri kriminālprocesi 2019.gadā tika nosūtīti Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai.

Elektroniskās darba laika uzskaites sistēma (EDLUS)

EDLUS ir ieviesta, lai nodrošinātu būvlaukumos nodarbināto personu darba laika elektronisku reģistrāciju, uzskaiti, reģistrēto datu glabāšanu un minēto datu nodošanu iekļaušanai vienotajā elektroniskās darba laika uzskaites datubāzē. EDLUS ieviešana un izmantošana ir pārbaudīta 97 tematiskajās pārbaudēs galvenajiem būvdarbu veicējiem un konstatēts, ka:

- **53** būvobjektos nebija reģistrēti 230 darba ņēmēji, t.sk. apakšuzņēmēju 216 darba ņēmēji un ģenerāluzņēmēja 14 darba ņēmēji;
- **13** būvobjektos netika nenodrošināta pilnīgas informācijas reģistrēšana;
- **septiņos** būvobjektos nebija ieviesta EDLUS.

Savukārt 50 tematiskajās pārbaudēs pārbaudīta apakšuzņēmēja darba ņēmēju darba laika reģistrēšana EDLUS un būvlaukumā

nostrādāto stundu atspoguļošana nodokļu maksātāja grāmatvedības reģistros un konstatēti šādi pārkāpumi:

- 11 apakšuzņēmēju 46 darba ņēmējiem EDLUS reģistrētās darba stundas nav uzskaitītas darba algas aprēķinā;
- četru apakšuzņēmēju 24 darba ņēmējiem EDLUS reģistrētās darba stundas pārsniedz darba algas aprēķinam uzskaitītās darba stundas par 10–20 %;
- divu apakšuzņēmēju septiņiem darba ņēmējiem EDLUS reģistrētās darba stundas pārsniedz darba algas aprēķinam uzskaitītās darba stundas par 20 %.

Veiktas 660 apsekošanas apakšuzņēmējiem, kuru darbinieki strādā būvobjektā.

Viena no prioritārajām nozarēm, kurai 2019.gadā tika turpināts pievērst pastiprinātu uzraudzību, bija **automobiļu tirdzniecība**. Nodokļu kontroles pasākumi automobiļu tirdzniecības nozares uzņēmumiem tika organizēti trīs virzienos.

Saistībā ar reģistrētajiem atsavināšanas liegumiem, saņemot informāciju no VAS “Ceļu satiksmes drošības direkcija”, **1321 nodokļu maksātājam** veikta padziļināta riska analīze, kuras rezultātā:

- pieņemti 70 lēmumi par transportlīdzekļa atsavināšanas aizliegumu;
- veiktas 15 tematiskās pārbaudes, t.sk.:
 - 13 nodokļu maksātāji tematisko pārbaudu laikā paši veica precizējumus nodokļu deklarācijās 56,7 tūkst. *euro* apmērā;
 - sešu tematisko pārbaudu rezultātā piemērots naudas sods 3,5 tūkst. *euro* apmērā;
- vienam nodokļu maksātājam datu atbilstības pārbaudes rezultātā noteikta budžetā papildus maksājamā summa 9,2 tūkst. *euro*.

Pārbaudes lietotu transportlīdzekļu tirgotājiem

Veiktas 144 tematiskās pārbaudes 140 lietotu transportlīdzekļu tirgotājiem, pārkāpumus konstatējot 99 % pārbaudu:

- pārbaudēs visbiežāk tika konstatēts, ka nav nodrošināta saimnieciskā darījuma izsekojamība, netiek ievēroti MK 2007.gada 18.decembra noteikumi Nr.876 “Transportlīdzekļu un to numurēto agregātu tirdzniecības noteikumi”, konstatēti pārkāpumi deklarāciju aizpildīšanā un iesniegšanā, kā arī pārkāpumi grāmatvedības reģistru kārtošanā un attaisnojuma dokumentu noformēšanā;
- pēc VID aicinājuma 91 nodokļu maksātājs pats deklarēja nodokļus 212,5 tūkst. *euro* apmērā;
- 97 pārbaudu rezultātā piemērots naudas sods 82,3 tūkst. *euro* apmērā, kā arī konfiscēti 24 transportlīdzekļi;
- apturēta 10 nodokļu maksātāju saimnieciskā darbība.

Transportlīdzekļu reģistrācijai iesniegto dokumentu pārbaudes no ES iestāžu transportlīdzekļiem

Transportlīdzekļu reģistrācijas vietās tiek veikta fizisko un juridisko personu transportlīdzekļu reģistrācijai iesniegto dokumentu izvērtēšana, saņemot paskaidrojumus no personām, kuras veic no ES valstīm ievesto transportlīdzekļu pirmo reģistrāciju Latvijas Republikā.

2019.gadā, izvērtējot **1253** nodokļu maksātāju iesniegtos dokumentus, 24 gadījumos transportlīdzekļu reģistrācija tika atteikta.

Izvērtējot transportlīdzekļa reģistrācijai nodokļu maksātāju iesniegtos dokumentus:

- 130 gadījumos tika konstatēta iespējama samazināta transportlīdzekļa realizācijas vērtība;
- 77 gadījumos konstatētas fiziskas personas, kuras, iespējams, nodarbojas ar neregistrētu saimniecisko darbību;
- 47 gadījumos radās aizdomas par transportlīdzekļu reģistrācijai nepieciešamo dokumentu viltošanu;
- 24 gadījumos konstatēti dažādi nodokļu nenomaksas riski;

- 12 gadījumos konstatēts, ka transportlīdzekļa iegādes dokumentos pārdevējs ir citas ES valsts nodokļu maksātājs, bet transportlīdzeklis faktiski ir iegādāts Latvijas Republikā;
- četros gadījumos konstatēts risks, ka nodokļu maksātāji nepamatoti izmanto citam komersantam izsniegto tirdzniecības numura zīmi, kura paredzēta transportlīdzekļu pārvietošanai uz tirdzniecības vai glabāšanas vietu.

Veikto kontroles pasākumu rezultātā automobiļu tirdzniecības nozares budžeta ieņēmumi 2019.gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir **palielinājušies par 7,3 milj. euro** jeb 4,7 %.

Noziedzīgu nodarījumu atklāšana un novēršana

Valsts ieņēmumu un muitas lietu jomā 2019.gadā sasniegti šādi rezultāti:

- uzsākti **1234 kriminālprocesi**, kas ir par 137 mazāk nekā 2018.gadā;
- kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīts **251 kriminālprocess**, kas ir par 10 vairāk nekā 2018.gadā;
- kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītajos kriminālprocesos konstatēto valstij nodarīto zaudējumu apmērs, ko valstij ir iespējams atgūt, bija **8,3 milj. euro** apmērā;
- kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītajos kriminālprocesos konstatēto valstij novērsto zaudējumu apmērs bija **4,2 milj. euro**;
- manta, kas atzīta par noziedzīgi iegūtu un ieskaitīta valsts budžetā, bija **1,5 milj. euro** apmērā;
- atklāta un pārtraukta **19 ONG** darbība – deviņu valsts ieņēmumu jomā, četru akcīzes preču jomā, piecu narkotisko vielu jomā un viena krāpšana, preces importējot;
- uzsākti **47 kriminālprocesi** par skaidras naudas nedeklarēšanu vai nepatiesu deklarēšanu un/vai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. Kriminālprocesos par skaidras naudas nedeklarēšanu uzlikti aresti **11,2 milj. euro** apmērā, pieci kriminālprocesi nosūtīti kriminālvajāšanas uzsākšanai;
- uzsākti **23 kriminālprocesi** par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, kas ir par sešiem kriminālprocesiņiem vairāk nekā

2018.gadā, kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti **11 kriminālprocesi**, kas ir par sešiem kriminālprocesiņiem vairāk nekā 2018.gadā.

Būtiskākie atklātie noziedzīgie nodarījumi

Nozīmīgākās **uzsāktās krimināllietas** valsts ieņēmumu un muitas lietu jomā 2019.gadā. Rīgas rajonā un Lietuvas pierobežā atklātas marihuānas audzētavas. Uzsākti divi kriminālprocesi pret organizēto personu grupu darbībām, kas darbojās ar marihuānas audzēšanu un realizāciju lielā apmērā.

Krievijas pilsoņa vadītā transportlīdzeklī atrasti **78,6 kg** hašiša. Uzsākts kriminālprocess par sevišķi bīstamas narkotiskās vielas kontrabandu lielā apmērā.

Pie četriem Ukrainas pilsoņiem, kuri ieradās ar privāto lidmašīnu, atklāta, iespējams, noziedzīgi iegūta skaidra nauda **400 000 euro** un **500 000 ASV** dolāru apmērā. Uzsākti četri kriminālprocesi par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un skaidras naudas, ko, šķērsojot valsts ārējo robežu, ievēd Latvijas Republikā vai izvēd no tās, nedeklarēšanu vai nepatiesu deklarēšanu.

Atklāta personu grupa, kas nelegāli tirgoja no neattīrīta kontrabandas spirta izgatavotu alkoholu. Valstij **novērstā**

zaudējuma apmērs nenomaksātā akcīzes nodokļa un PVN veidā ir **583 tūkst. euro**.

Uzsākts kriminālprocess pret personu grupu, kas nodarbojas ar alkoholisko dzērienu nelikumīgu izgatavošanu, uzglabāšanu, pārvietošanu un realizāciju lielos apmēros.

Foto: VID

Apturēts **noziedzīgs grupējums**, kurš laika periodā no 2018.gada janvāra līdz 2019.gada jūnijam izvairījās no PVN nomaksas un legalizēja noziedzīgi iegūtus finanšu līdzekļus, tādējādi pēc sākotnējiem aprēķiniem nodarot valsts budžetam zaudējumus **1 milj. euro** apmērā.

Nozīmīgākie kriminālvajāšanas uzsākšanai 2019.gadā prokuratūrai nosūtītie kriminālprocesi:

- par apsardzes uzņēmumā veiktu grāmatvedības uzskaitē **nenorādītu algu izmaksu**, nenomaksājot IIN un neveicot VSAOI, – pret divām personām. Valsts budžetam nodarīts kaitējums lielā apmērā – **vairāk nekā 117 tūkst. euro**;
- par sevišķi bīstamas narkotiskās vielas – **78,6 kg hašiša – kontrabandu** lielā apmērā – pret Krievijas pilsoni;
- par **skaidras naudas nedeklarēšanu** un **noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu** lielā apmērā – pret Armēnijas un Zviedrijas dubultpilsoni, kurš mēģināja ievest Latvijas Republikā skaidru naudu vairākās valūtās vairāk nekā **31 tūkst. euro**, to nedeklarējot uz robežas;
- par Krievijas Federācijas pilsoņa iespējamo **noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju** laika periodā no 2015.gada līdz 2019.gadam, legalizējot noziedzīgi iegūtus līdzekļus **2,3 milj. euro** apmērā;
- par vērīgu **krāpšanos PVN jomā** – pret fizisku personu. Minētās fiziskās personas iespējamo krāpniecisko darbību rezultātā valsts budžetam nodarīti zaudējumi vairāk nekā **2 milj. euro** apmērā, svešas mantas piesavināšanās vairāk nekā **3 milj. euro**

apmērā, kā arī **noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana** vairāk nekā **700 tūkst. euro** apmērā. Kriminālprocesa ietvaros par noziedzīgi iegūtiem atzīti, konfiscēti un valsts budžetā ieskaitīti **81,8 tūkst. euro**.

Nelegāli iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršana

Lai veicinātu cīņu pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu, 2019.gadā:

- veiktas **1060** uz riska analīzi balstītas **klātienes pārbaudes** un **1055 neklātienes pārbaudes**, kas kopumā ir 5,5 reizes vairāk nekā 2018.gadā;
- par konstatētajiem pārkāpumiem pieņemti **289 lēmumi** par sankciju piemērošanu 440 765 euro apmērā;
- organizēti 14 semināri par NILLTPFN likuma piemērošanu likuma subjektiem un uzraudzības institūciju pārstāvjiem, **apmācītas 1276 personas**;
- ieviests **E-apmācību modulis**, kuru apmācībām izmantojuši 295 nodokļu maksātāji, un apliecinājumu par gala pārbaudījuma nokārtošanu ieguvuši **208** nodokļu maksātāji;
- sniegta **931** konsultācija telefoniski, klātienē un elektroniski;
- pārbažu rezultātā sagatavoti **10 materiāli** nosūtīšanai tiesībsargājošajām iestādēm.

Saskaņā ar Pasākumu plānā noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai laikposmam līdz 2019.gada 31.decembrim noteikto VID ir īstenojis vairākus būtiskus pasākumus:

- lai stiprinātu kapacitāti NILLTPFN jomā, tika palielināti personāla resursi par 25 amata vietām;
- izstrādāti sektorālie risku novērtējumi;
- izstrādāti un izdoti MK 2019.gada 27.augusta noteikumi Nr.406 “Noteikumi par informācijas apjomu, ko sniedz Valsts ieņēmumu dienests par politiski nozīmīgām personām, un tās pieprasīšanas, izsniegšanas un glabāšanas kārtību”;

- sagatavoti priekšlikumi, likumprojekti nekustamā īpašuma aģentu, nodokļu konsultantu un grāmatvežu licencēšanai;
- izstrādāti trīs jauni riska kritēriji NILTPFN likuma subjektu analīzei – attiecībā uz reputācijas risku un sankciju risku.

2.3. Iekšējo procesu optimizēšana un efektivitātes paaugstināšana

Muitas kontroles atbalsta centrs

Izveidots muitas kontroles atbalsta centrs, kura uzdevums ir kopsavilkuma deklarāciju riska analīze, 24/7 režīmā muitas risku profilēšana un informācijas apmaiņa, muitas kontroles procesa uzraudzība, centralizēta skenēto attēlu analīze un analītiskais atbalsts VID struktūrvienībām diennakts režīmā.

No 2019.gada pakāpeniski tiek ieviesta skenēto attēlu attālināta un centralizēta analīze. Ventspils ostas MKP, Liepājas ostas MKP un Rīgas brīvostas MKP, kā arī Grebņevas MKP un Silenes MKP skenēšanas attēlu attālināta analīze notiek Talejas ielā 1, Rīgā, izmantojot informācijas sistēmu “BAXE”.

Pilnveidoti VID procesi

- noslēdzot vienošanās ar VID nodarbinātajiem par Dokumentu vadības sistēmas (DVS) elektroniskā paraksta izmantošanu, iesniedzot darba devējam iesniegumus, VID nodarbinātie izmanto DVS. Rezultātā papīra dokumentu skaits samazinājies par 26,9 %, savukārt elektronisko dokumentu skaits ir palielinājies par 23,06 %;
- automatizēti risinājumi elektroniskai virsstundu dokumentu, darba grafiku, atvaļinājumu grafiku un citu iekšējo dokumentu aprītei DVS. Izmantojot DVS Lietu pārvaldības moduli, uzsākta e-lietu veidošana, piemēram, nodarbināto personu e-lietas, iepirkumu lietas, disciplinārlietas;
- izstrādāta jauna VID lietu nomenklatūra, kas balstīta uz VID noteiktajiem uzdevumiem un procesiem, tādējādi kopējo nomenklatūras lietu skaitu samazinot par 29 %, bet papīra lietu

skaitu samazinot par 52 %, aizvien vairāk veidojot lietas elektroniski;

- atvaļinājuma un prombūtnu pieteikšana, iekšzemes komandējumu un darba braucienu noformēšana un apstiprināšana tiek veikta *Horizon WEB* un pašapkalpošanās portālā “HOP”;
- hibrīda personas lietu veidošanas process – VID nodarbināto personas lietā tiek ievietoti arī elektroniskie dokumenti, kā rezultātā personas lietās samazinājies papīra dokumentu daudzums.

Optimizēts autoparks

VID autoparks samazināts par 12 transportlīdzekļiem, kas ir vecāki par 15 gadiem. Par 11 % palielinājies braucienu skaits bez VID transportlīdzekļa vadītāja pakalpojuma izmantošanas, kas dod iespēju samazināt transportlīdzekļa vadītāju amata vietu skaitu un efektīvāk izmantot transportlīdzekļus.

2.4. Nozīmīgāko VID projektu īstenošana

2019.gadā norisinājās aktīvs darbs šādu lielāko VID projektu īstenošanā:

- Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (ERAF līdzfinansēts projekts).
- E-muita (1.kārta) (ERAF līdzfinansēts projekts).
- Tehniskā palīdzība vidēja termiņa nodokļu pamatnostādņu īstenošanai (SRAP finansējums).
- Transportlīdzekļu un konteineru automātiskās identificēšanas sistēmas modernizācija un paplašināšana (EK *Hercule III*, *OLAF*).
- Tabakas izstrādājumu izsekojamības sistēmas (*Track&Trace*) ieviešana.
- Čeku loterija.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

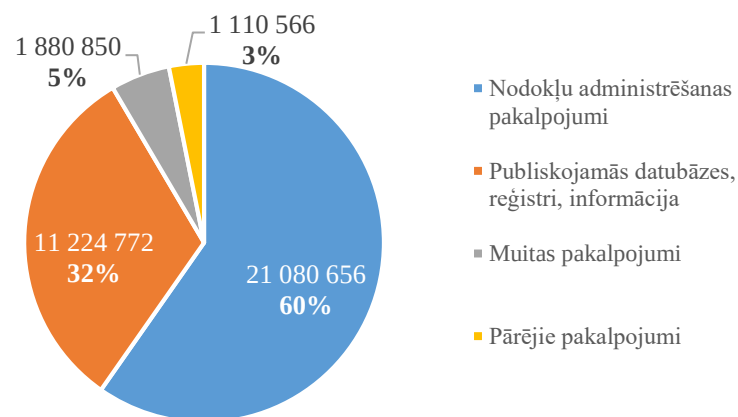
IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

3. VID sniegto pakalpojumu statistika

2019.gadā VID klientiem bija pieejami 227 publiskie pakalpojumi, t.sk. 219 jeb 97 % pakalpojumu pieprasīšana un/vai saņemšana tika nodrošināta elektroniski. Savukārt klātienē vai pa pastu varēja pieteikt un saņemt astoņus pakalpojumus:

- skaidras naudas deklarēšana uz robežas;
- reģistrācija *REX* sistēmā;
- akcīzes preču pārvietošanas paziņojums;
- atzinums par atļauju izmantot *TIR* procedūru un *TIR* karnetes;
- pieprasījums muitas dienestiem rīkoties intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībai;
- preču izcelsmi vai statusu apliecinājošie sertifikāti;
- preču muietošana ārpus muitas iestādes atrašanās vietas un darba laika;
- analīžu veikšana Kombinētās nomenklatūras koda un *TARIC* koda noteikšanai.

VID sniegtos pakalpojumus nodrošina trīs galvenajās jomās: nodokļu administrēšanas pakalpojumi – 42 %, akcīzes jomas pakalpojumi – 30 % un muitas pakalpojumi – 28 %.

11.att. VID sniegto pakalpojumu skaits sadalījumā pa pakalpojumu grupām 2019.gadā

Kopumā VID 2019.gadā nodrošināja VID klientiem 35 296 844 pakalpojumus, kas ir par 25 % vairāk nekā iepriekšējā gadā.

No kopējā VID nodrošināto pakalpojumu klāsta 21 080 656 gadījumos VID klienti izmantoja nodokļu administrēšanas pakalpojumus, kas ir par 11 % vairāk nekā iepriekšējā gadā. Visvairāk nodokļu administrēšanas pakalpojumu tika nodrošināti šādās jomās:

- pārskati, ziņas, paziņojumi – 14 646 549;
- nodokļu nomaksa, atmaksa, termiņa pagarināšana – 3 409 672;
- deklarācijas – 2 171 699.

VID publiskojamo datubāzu un reģistru informāciju nodokļu maksātāji izmantoja 11 224 772 gadījumos, kas ir gandrīz divas reizes vairāk nekā iepriekšējā gadā. VID publiskojamās datubāzēs visbiežāk tika izmantota informācija no:

- VID PVN maksātāju reģistra – 5 333 458;
- nodokļu parādnieku reģistra – 2 829 278;
- valsts amatpersonas deklarācijas publicējamās daļas – 1 622 433;
- speciālo atļauju (licenču) un izziņu reģistra darbībām ar akcīzes precēm – 898 074;
- fizisko personu, kuras veic saimniecisko darbību, reģistra – 269 911.

Muitas jomā nodrošināti 1 880 850 pakalpojumi, kas ir divas reizes vairāk nekā iepriekšējā gadā, to skaitā vispieprasītākie bija:

- akcīzes preču pārvietošanas paziņojums – 897 775;
- muitas procedūra – tranzīts – 449 226;
- muitas procedūra – eksports – 199 210;
- muitas procedūra – laišana brīvā apgrozībā – 188 408;
- pagaidu uzglabāšanas deklarācija preču novietošanai pagaidu uzglabāšanas vietā – 61 514.

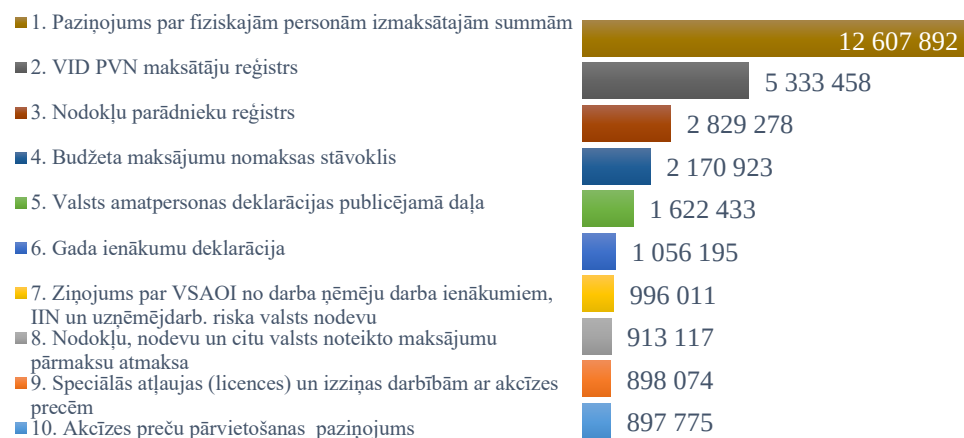
Pārējie pakalpojumi tika nodrošināti 1 110 566 gadījumos un to skaitā bija:

- konsultācijas par normatīvo aktu piemērošanu – 821 245;
- atbildes uz iesniegumiem par VID kompetencē esošiem jautājumiem – 55 040;
- VID uzziņas par privātpersonas tiesībām tās konkrētajā tiesiskajā situācijā – 697;
- pakalpojumi valsts amatpersonām – 78 296;
- e-pakalpojumi valsts pārvaldes portālā www.latvija.lv – 107 522;
- akcīzes jomas pakalpojumi – 47 465;
- maksas pakalpojumi – 301, iekasējot budžetā 31 699 *euro*.

2.tabula. 2019.gadā sniegtie VID maksas pakalpojumi

Maksas pakalpojums*	Skaits
Stingrās uzskaites plombu realizācija	188
Atzinums par iezīmēto (marķēto) naftas produktu atbilstību Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām	103
Analīžu veikšana Kombinētās nomenklatūras koda un TARIC koda noteikšanai	8
Preču muietošana ārpus muitas iestādes atrašanās vietas vai darba laika	2

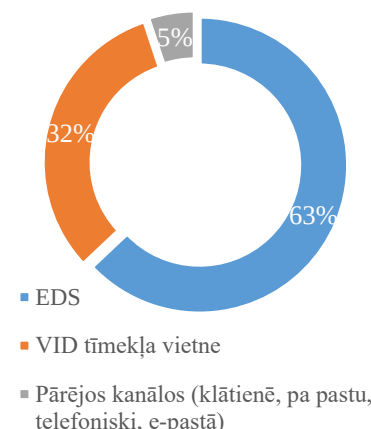
*Saskaņā ar MK 2018.gada 19.jūnija noteikumiem Nr.345 "VID maksas pakalpojumu cenrādis."

12.att. "Top 10 pakalpojumi" ar lielāko pakalpojuma saņēmēju skaitu 2019.gadā

2019.gadā 25 pakalpojumi tika pieprasīti un sniegti mazāk nekā 10 gadījumos, un 14 pakalpojumi netika pieprasīti vispār.

Savukārt 10 visbiežāk saņemtie pakalpojumi veido 83 % no visiem sniegtajiem pakalpojumiem.

13.att. Nozīmīgākie VID pakalpojumu pieteikšanas un saņemšanas kanāli

Salīdzinot ar 2018.gadu, par 2,3 procentpunktiem palielinājies klātienē sniegto pakalpojumu skaits, tas saistīts ar jauna pakalpojuma izveidi – "Akcīzes preču pārvietošanas paziņojums", kuru nodrošina robežšķērsošanas vietās. 2019.gadā pakalpojums sniegts 897 775 gadījumos. Tas ietekmēja kopējo VID elektroniski sniegto pakalpojumu īpatsvara samazinājumu par 0,6 procentpunktiem.

Aktualizētas vadlīnijas efektīvai rakstiskai saziņai ar klientiem, vienkāršotas vēstules par papildinformācijas pieprasīšanu nodokļu maksātājiem, kā arī uzsākts sagatavot lēmumu projektus pēc VID izstrādātām vadlīnijām. Vienkāršojot atbildes, samazināts atbilžu sniegšanas laiks, 96 % gadījumu elektroniskās atbildes sniegtas termiņā no vienas līdz piecām dienām.

4. Finanšu resursi un to izlietojums

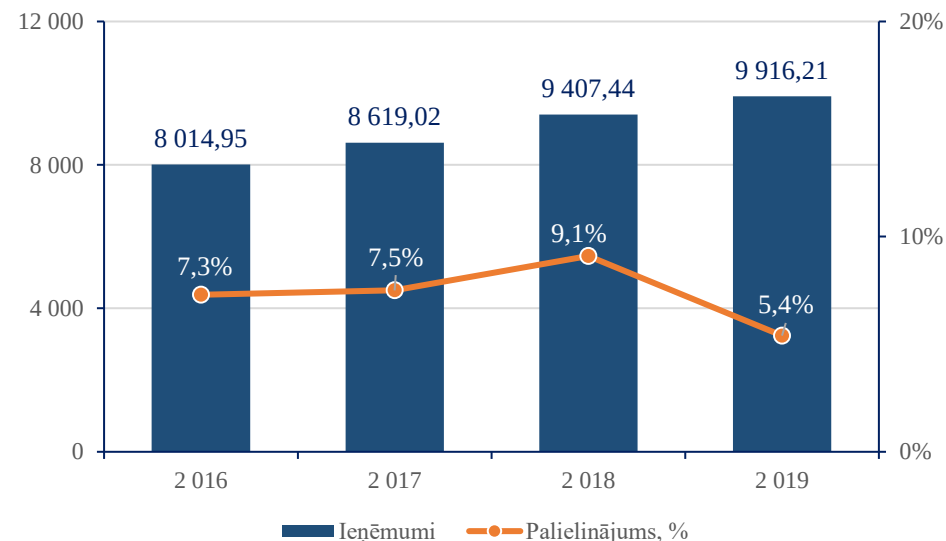
4.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Saskaņā ar likumu “Par valsts budžetu 2019.gadam” un finanšu ministra 2019.gada rīkojumiem VID 2019.gadā izlietoja budžetā piešķirtos finanšu līdzekļus atbilstoši apstiprinātajām pamatbudžeta programmu, apakšprogrammu, pasākumu resursu izdevumu segšanai (ieņēmumi) un plānoto izdevumu tāmēm un finansēšanas plāniem.

3.tabula. VID 2019.gada budžeta finansējums un tā izlietojums, *euro*

Nr. p.k.	Finansiālais rādītājs	2018.gadā (faktiskā izpilde)	2019.gadā	
			apstiprināts likumā un finanšu ministra rīkojumos	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	125 495 301	122 953 088	122 452 919
1.1.	dotācija	124 320 697	121 574 805	121 457 939
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	111 911	208 451	195 204
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	907 672	1 155 132	785 076
1.4.	transferti	155 021	14 700	14 700
2.	Izdevumi (kopā)	124 906 662	123 206 313	122 506 093
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	108 884 860	111 522 013	111 251 173
2.1.1.	kārtējie izdevumi	108 635 464	111 308 646	111 051 417
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	8477	193 409	179 799
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	58 547	19 958	19 957
2.1.4.	uzturēšanas izdevumu transferti	182 372	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	16 021 802	11 684 300	11 254 920

4.2. VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2019.gadā

14.att. VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2016.–2019.gadā, *milj. euro*

VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2019.gadā bija 9916,21 milj. *euro*, kas ir par 97,27 milj. *euro* jeb 1 % vairāk, nekā plānots, tai skaitā nodokļu ieņēmumi iekasēti 9452,62 milj. *euro* apmērā jeb par 0,9 % vairāk, nekā plānots, bet nenodokļu ieņēmumi iekasēti 463,59 milj. *euro* apmērā jeb par 3,4 % vairāk, nekā plānots.

2019.gadā VID administrētie nodokļu un nenodokļu ieņēmumi valsts kopbudžetā tika iekasēti par 508,77 milj. *euro* jeb 5,4 % vairāk nekā 2018.gadā.

Budžeta programmu un apakšprogrammu izlietojums un to darbības rezultāti

VID 2019.gadā piešķirtie valsts budžeta līdzekļi tika apgūti 122,5 tūkst. *euro* jeb 99,4 % apmērā no plānotā apmēra.

4.tabula. **Programmu un apakšprogrammu īstenošanai piešķirtā finansējuma izlietojums 2019.gadā**

Programma/ apakšprogramma	2019.gadā izlietotais finansējums	
	tūkst. <i>euro</i>	% no plānotā
33.00.00 programma "Valsts ieņēmumu un muitas politikas nodrošināšana"	118 202,3	99,9
38.02.00 "Eiropas Savienības sadarbības projektu un pasākumu īstenošana"	1,1	16,1
62.09.00 apakšprogramma "Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana"	3 452,4	99,1
70.07.00 apakšprogramma "Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupas sanāksmēm un Padomes sanāksmēs"	15,6	100,0
73.06.00 apakšprogramma "Eiropas Komisijas (kopā ar iesaistītajām dalībvalstīm) un tabakas ražotāju nolīgumu ietvaros piešķirtie finanšu līdzekļi"	120,8	20,5
73.07.00 apakšprogramma "Eiropas Kopienas finansētie projekti iekšējā tirgus uzlabošanai nodokļu un muitas sistēmā"	364,7	92,5
73.08.00 apakšprogramma "Valsts ieņēmumu dienesta īstenotie projekti finansiālo interešu aizsardzības jomā"	349,2	86,3

4.3. Prioritāro pasākumu īstenošanai piešķirtais finansējums

Ministru kabinets, izskatot prioritāro pasākumu pieteikumus, t.i., pasākumus, kas atbilst Latvijas Nacionālajam attīstības plānam 2014.–2020.gadam un citiem attīstības plānošanas dokumentiem, apstiprināja finansējumu VID septiņu prioritāro pasākumu īstenošanai 2019.gadā.

5.tabula. **Piešķirtais finansējums prioritārajiem pasākumiem 2019.gadā**

Prioritārā pasākuma nosaukums	Finansējums, <i>euro</i>
1. Finanšu ministrijas iestāžu kapacitātes stiprināšana, t.sk. ēnu ekonomikas apkarošanai, VID stratēģisko mērķu sasniegšanai (t.sk. muitnieku, inspektoru un finanšu policistu atalgojumam)	2 272 661
2. VID administratīvās struktūras reformas turpināšana, t.sk. iepriekšējās vienošanās par darījuma tirgus vērtību un transfertcenu kapacitātes stiprināšana	1 500 000
3. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku ierobežošana	533 163
4. Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (t.sk. ar Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas izveidošanu un funkcionalitātes nodrošināšanu)	800 000
5. VID otra datu centra izveide	96 800
6. Apvienotas nodokļu un muitas policijas izveidošana un Iekšējās drošības daļas pakļautības maiņas īstenošana	275 880
7. Analītiskās kapacitātes stiprināšana nodokļu ieņēmumu, riska vadības un nodokļu maksātāju segmentēšanas jomās	564 239
8. Valsts nodokļu politikas pamatnostādņu 2018.–2021.gadam ieviešana VID	443 849
9. Čeku loterijas īstenošana ēnu ekonomikas mazināšanai riskantākajās nozarēs	250 000
10. Piešķirtais finansējums saistībā ar pieņemtajiem grozījumiem likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" (Ministru kabineta 2017.gada 22.augusta protokola Nr.40 43.§)	294 152
11. VID kapacitātes stiprināšana	1 300 000
Kopā:	8 330 744

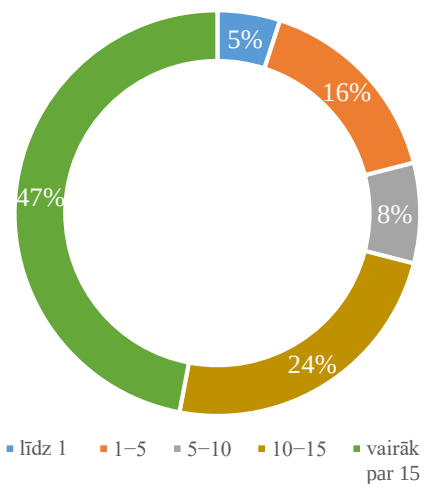
5. Personāls

15.att. VID plānoto amatu vietu skaita dinamika 2016.–2019.gadā

No kopējā VID nodarbināto skaita:

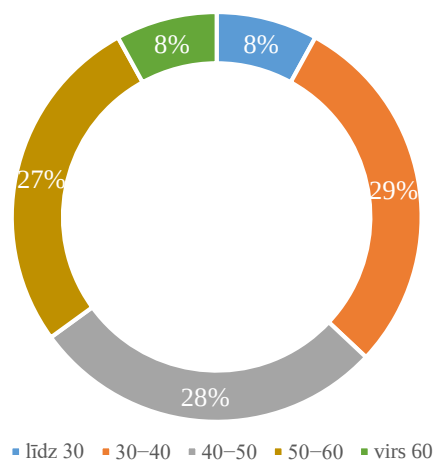
- 89 % ir valsts civildienesta ierēdņi un 11 % darbinieki;
- 74 % ir sievietes un 26 % – vīrieši;
- 96 % ir augstākā izglītība.

16.att. VID nodarbināto sadalījums pēc darba stāža 2019.gadā

2019.gada beigās VID bija 3959 amata vietas, savukārt faktiski strādājošo darbinieku skaits – 3612.

Gada laikā likvidētas 33 amata vietas, bet, lai nodrošinātu skaidras naudas pārvietošanas kontroles pastiprināšanu, papildus izveidota 51 amata vieta.

17.att. VID nodarbināto sadalījums pēc vecuma 2019.gadā

2019.gadā VID valsts civildienesta un darba tiesiskās attiecības tika uzsāktas ar 224 ierēdņiem un darbiniekiem, bet izbeigtas ar 280 ierēdņiem un darbiniekiem. Tādējādi personāla mainības koeficients ir 13,9 %, personāla atjaunošanas koeficients – 6,2 % un personāla aiziešanas koeficients – 7,7 % (koeficientu aprēķinā nav iekļauti dati par ierēdņu un darbinieku skaita samazināšanu).

VID darbinieku vidējā mēneša darba samaksa 2019.gadā bija 1423 euro, kas ir par 1,4 % vairāk nekā 2018.gadā un par 12,4 % vairāk nekā 2017.gadā.

Par profesionālu, godprātīgu un pašaiizliedzīgu darbu, nozīmīgu personisko ieguldījumu VID attīstībā un mērķu sasniegšanā 2019.gadā tika apbalvoti 574 VID nodarbinātie, no tiem ar:

- FM apbalvojumiem – divi;
- VID apbalvojumiem – 280;
- Jubilejas zīmi “Latvijas muitai – 100” – 292.

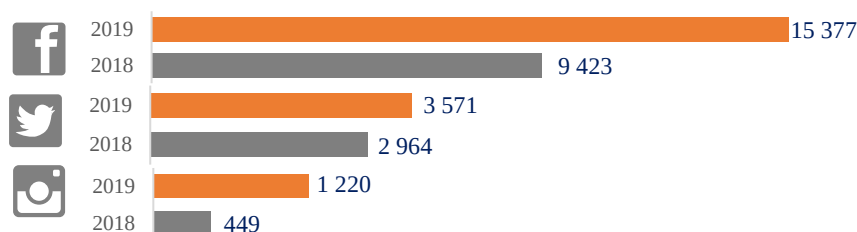
Foto: VID

Par pārkāpumiem 2019.gadā tika disciplināri sodīti 34 VID nodarbinātie, no tiem diviem nodarbinātajiem piemērots rājiens, 20 – uz laiku samazināta mēnešalga un 12 atbrīvoti no amata.

2019.gadā VID nodarbinātie piedalījās 303 dažādos mācību pasākumos (kursos, semināros). 8 % no mācību pasākumiem VID nodrošināja iekšējie pasniedzēji. Viens dalībnieks mācībās vidēji ir pavadījis 11,2 stundas. Galvenās mācību tēmas: juridiskie un administratīvie jautājumi – 23 %, komunikācija un saskarsme – 21 %, muitas jautājumi – 20 %, datorzinības un informācijas tehnoloģijas – 11 %, noziedzības apkarošana – 9 %. Profesionālajai pilnveidei VID e-mācību vidē pieejami 127 kursi.

6. Komunikācija ar sabiedrību

Lai veicinātu sabiedrības izpratni par nodokļu un muitas saistību izpildes nozīmīgumu valsts labklājības izaugsmē un stiprinātu VID kā klientiem atvērtas un saprotamas, mūsdienīgas un efektīvas, taisnīgas un respektējamas valsts pārvaldes iestādes reputāciju, īstenota aktīva un mērķtiecīga komunikācija ar sabiedrību.

18.att. VID sociālo mediju sekotāju skaits

Sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem

- organizētas sešas preses konferences un mediju brīfingi par īpaši nozīmīgiem VID darbības jautājumiem;
- īstenoti vairāki mediju pasākumi saistībā ar būtiskākajām izmaiņām normatīvajos aktos nodokļu reformas ietvaros;
- izsūtītas 225 preses relīzes par dažādiem VID kompetencē esošiem jautājumiem, tostarp par izmaiņām nodokļu reformas ietvaros, čeku loterijas uzsākšanu un norisi, nodokļu saistību izpildes termiņiem, jauniem pakalpojumiem nodokļu un muitas jomā, par paveikto ēnu ekonomikas apkarošanā, “aplokšņu” algu gadījumiem, noziedzīgiem nodarījumiem valsts ieņēmumu jomā u.tml.;
- organizēts speciāls seminārs plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem “Kā un kāpēc šogad būtiski iesniegt gada ienākumu deklarāciju?”, papildus tam sniegti vairāki komentāri un skaidrojumi;

Klientu izglītošana un informēšana:

- organizēti 322 semināri visā Latvijā, to skaitā:
 - 163 jaunreģistrētajiem nodokļu maksātājiem;
 - 39 par diferencētā neapliekamā minimuma piemērošanu, kur skaidrota rīcība, lai turpmākajos gados neveidotos IIN piemaksas,
 - astoņi par aktualitātēm nodokļu normatīvo aktu piemērošanā.
 Organizēti vairāki tematiskie semināri sadarbībā ar LLKC, LAD, LTRK, kā arī citām iestādēm par nodokļu piemērošanas aktualitātēm. Seminārus apmeklēja vairāk nekā 5000 klausītāju. Papildus tam VID tīmekļvietnē ievietoti 12 videosemināri;
- sagatavoti 158 metodiskie un informatīvie materiāli nodokļu jomā, 293 uzskates materiāli, tostarp 41 infografika, kā arī viedokļu raksti, ceļa kartes, bukleti, kas izvietoti VID tīmekļvietnē un sociālajos tīklos;
- izveidoti deviņi informatīvie videomateriāli par čeku loteriju un pieci skaidrojošie videomateriāli par gada ienākumu deklarāciju;
- izstrādāts informatīvs букlets, kurā aprakstītas būtiskākās nodokļu reformas izmaiņas, situācija, kad veidojas pienākums piemaksāt nodokli, piemērojot diferencēto neapliekamo minimumu, un veidi, kā nodokļa starpību samazināt vai dzēst. Bukleti izvietoti 27 VID klientu apkalpošanas vietās visā Latvijā;
- publicēti 27 informatīvie materiāli un skaidrojumi par muitas procedūru piemērošanu, izmaiņām ceļošanā un tirdzniecībā ar Apvienoto Karalisti pēc breksita, pasta sūtījumu muitošanu, nosacījumiem augu izcelsmes pārtikas produktu pārveidošanā personīgajā bagāžā, jaunām muitas informācijas sistēmu funkcionalitātēm un citām aktuālām tēmām;
- VID tīmekļvietnē izveidota atsevišķa sadaļa “Breksits”, kur sniegta informācija par preču pārvietošanas nosacījumiem pārejas periodā;

- dalība festivālā “Lampa”, lai informētu par čeku loteriju, iespēju tajā piedalīties un tās mērķiem, mudinot pircējus pieprasīt, bet uzņēmējus izsniegt čekus un kvītis par precēm un pakalpojumiem, tādējādi veicinot kultūras maiņu sabiedrībā un visiem kopā draudzīgā veidā sakot “NĒ” ēnu ekonomikā;
- dalība tūrisma izstādē “Balttour 2019” – muitas eksperti konsultēja izstādes dalībniekus par ceļošanai svarīgiem muitas jautājumiem, kas saistīti ar preču pārvietošanu pāri ES ārējai robežai, t.sk. dažādiem aizliegumiem un ierobežojumiem, preču ieviešanu un deklarēšanu.

Dalība piecās informatīvajās kampaņās ar citām institūcijām:

- “Digitālā nedēļa 2019” (sadarbībā ar VARAM);
- “Dienas bez rindām 2019” (sadarbībā ar VARAM);
- sociālās atbildības kampaņa tirgotājiem par atbildīgu alkoholisko dzērienu pārdošanu Latvijā (sadarbībā ar LANA, LTA un Valsts policiju);
- “#Atkrāpies!” (sadarbībā ar FM un vairāk nekā 20 valsts iestādēm un uzņēmējus pārstāvošām organizācijām);
- “Mana Latvija. Dari Digitāli” (sadarbībā ar VARAM un VRAA).

Skolēnu un jauniešu izglītošana un informēšana:

- VID piedalījās “Junior Achievement Latvia” projektā “Ēnu diena”, kuras laikā 76 skolēni “ēnoja” VID darbiniekus, kuru ikdienas darbs saistīts ar dažādām VID darbības jomām;
- pirmo reizi ar savu stendu VID piedalījās RTU organizētajā “Karjeras dienā”, lai iepazīstinātu studentus ar VID kā interesantu un vērtīgu prakses vietu un pievilcīgu nākamo darba devēju;
- ar VID atbalstu 2019.gada 18.aprīlī RTU atklāja Muitas kontroles laboratoriju, lai stiprinātu studentu praktiskās iemaņas muitas kontroles veikšanā un labāk sagatavotu viņus darba tirgus prasībām;

- VID piedalījās Valsts kancelejas organizētajā “Atvērto durvju dienā”, lai sniegtu jauniešiem iespēju iepazīt, uzzināt un saprast, kā strādā valsts pārvalde;
- piedalījās “Junior Achievement Latvia” rīkotajā jauniešu konferencē Ķīpsalā, kurā izglītoja jauniešus nodokļu jomā;
- VID kinologi ar darba suņiem uzstājušies ar paraugdemonstrējumiem dažādās mācību iestādēs visā Latvijā (Krāslavā, Ventspilī, Babītē, Rīgā, Daugavpilī, Ķegumā), lai iepazīstinātu skolēnus ar muitas kinologa darba specifiku un tam nepieciešamajām prasmēm, kā arī informētu par narkotisko vielu kaitīgumu un atbildību, kas draud par to lietošanu vai izplatīšanu.
- organizētas deviņas izglītojošās ekskursijas skolēniem un jauniešiem, kā arī divas nodarbības SIA “Izdevniecība iŽurnāli” rīkotajās nometnēs bērniem “Mazais direktors” par VID, nodokļiem, to jēgu un būtību;
- no septembra VID kā vienīgā valsts pārvaldes iestāde parakstīja sadarbības memorandu par iesaistīšanos skolu programmā “Dzīvei gatavs”, kuras ietvaros dažādu jomu profesionāļi dodas uz skolām, lai sniegtu jauniešiem priekšstatu par zināšanu sasaisti ar reālo darba ikdienu un dzīvi, pievienojot savu unikālo pieredzi un zināšanas, kas gūtas darba procesā. VID pasniedzēji ir novadījuši 25 lekcijas 9.klašu skolēniem dažādās Latvijas skolās sociālo zinību stundā par tēmu “Zinu un izprotu, kas ir nodokļi, kādi ir ieguvumi, maksājot nodokļus, un kādi ir riski, nemaksājot tos”;
- gada laikā VID notika deviņas skolēnu un jauniešu ekskursijas, kuru laikā jaunieši tika iepazīstināti ar iestādes darbības jomām, galvenajiem uzdevumiem un darba iespējām, kā arī informēti par nodokļu nomaksas nozīmi un ietekmi uz katru individuāli un sabiedrību kopumā;
- izstrādāta izglītojoša spēle par nodokļu un muitas jautājumiem dažāda vecuma spēlētājiem “Meža VIDū”.

Starptautiskie pasākumi:

- 2019.gadā uzņemtas 15 ārvalstu delegācijas – kopumā 330 pārstāvju;
- 2019.gada 14.–16.maijā organizēta EK *Fiscalis 2020* programmas *EUROFISC* tīkla darba grupas 3.sanāksme;
- 2019.gada 30.–31.maijā organizēta ikgadēja Baltijas valstu nodokļu un muitas administrācijas vadītāju sanāksme;
- 2019.gada 8.–9.oktobrī organizēta EK *Fiscalis 2020* programmas seminārs par virtuālā asistenta ieviešanu nodokļu administrācijā;
- EK *Fiscalis* programmas ietvaros Latvijā organizētas trīs *MANITC* IT sadarbības ekspertu darba grupas sanāksmes un divas projekta grupas sanāksmes.

Lielo nodokļu maksātāju apbalvošana

2019.gada 18.aprīlī notika XXII VID Lielo nodokļu maksātāju apbalvošanas pasākums, lai veicinātu sadarbību un pateiktos 2018.gada lielākajiem nodokļu maksātājiem. Pasniegtas īpaši šim pasākumam darinātas balvas un atzinības raksti 2018.gada 20 lielākajiem nodokļu maksātājiem dažādās nominācijās.

Sadarbība ar publiskā, nevalstiskā un privātā sektora partneriem

Lai uzlabotu dialogu ar uzņēmēju biedrībām un asociācijām, nevalstiskajām organizācijām un citām ieinteresētajām pusēm un konkrētus nodokļu administrēšanas jomas jautājumus izskatītu un risinātu kopā ar FM ekspertiem, 2019.gadā tika izveidota VID nodokļu konsultatīvās padomes VID nodokļu piemērošanas apakšpadome. Tā izveidota, lai veicinātu vienotu izpratni par nodokļu normatīvo aktu piemērošanu, novēršot problēmas nodokļu maksātāju brīvprātīgu saistību izpildē nodokļu normatīvo aktu nepareizas piemērošanas dēļ, kā arī veicinātu vienveidīgu un nepārprotamu nodokļu normatīvo aktu piemērošanas skaidrojumu izstrādi nodokļu maksātājiem.

2019.gadā pavisam notika 10 VID konsultatīvo padomju sēdes:

- divas VID nodokļu konsultatīvās padomes sēdes;
- četras VID attīstības konsultatīvās padomes sēdes;
- divas Muitas un uzņēmēju konsultatīvās padomes sēdes;
- divas VID Akcīzes konsultatīvās padomes sēdes.

Noslēgtie un aktualizētie sadarbības līgumi

Lai kopīgi cīnītos ar izvairīšanos no nodokļu nomaksas un “aploksņu” algām, veicinātu godīgas konkurences apstākļus, kā arī ieinteresētu pašus komersantus izrādīt iniciatīvu un izpratni, sakārtojot savas nozares nodokļu saistību izpildes jautājumus, 2019.gadā VID noslēdza trīs jaunus sadarbības līgumus:

- 2019.gada 12.februārī – ar biedrību “Baltijas metāllūžņu pārstrādātāju asociācija”;
- 2019.gada 4.aprīlī – ar biedrību “Latvijas Elektromateriālu Vairumtirgotāju Asociācija”;
- 2019.gada 1.augustā – ar biedrību “Latvijas Transportlīdzekļu Tirgotāju Asociācija”.

Vienlaikus 2019.gadā tika atjaunoti trīs sadarbības līgumi – ar biedrību “Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija”, biedrību “Latvijas Logu un durvju ražotāju asociācija” un biedrību “Auto Asociācija”, veicot nepieciešamās izmaiņas līgumu nosacījumos.

Kopumā uz 2019.gada 30.decembri ir noslēgti vienošanās līgumi ar 33 nozaru asociācijām.

Lai stiprinātu sadarbību ar citām institūcijām muitas kontroles procesu uzlabošanai, VID 2019.gada 11.novembrī noslēdza sadarbības līgumu ar VAS “Latvijas Pasts” un 2019.gada 6.maijā starpresoru vienošanos ar Pārtikas un veterināro dienestu.

Atzīmējot Latvijas muitas dibināšanas simtgadi

- pasniegts īpaši izveidots apbalvojums – Jubilejas zīme “Latvijas muitai – 100” – VID amatpersonām un sadarbības partneriem;
- aktualizējot muitas lomu drošības nodrošināšanā un inovāciju izmantošanu muitas kontrolē, notika VID un RTU kopīgi rīkotā starptautiskā konference “Vai muita ir gatava rītdienai?”;
- VAS “Latvijas Pasts” izdeva speciālo aploksni “Latvijas muitai 100” 1000 eksemplāru tirāžā;
- “Latvijas muitai – 100” komanda piedalījās “Tet Rīgas maratonā”, stiprākie skrējēji – arī Valsts robežsardzes organizētajā Lāpu skrējienā apkārt Latvijas valsts robežai un svinīgajā noslēguma pasākumā Rīgas Brāļu kapu memoriālajā ansamblī pie “Mātes Latvijas”;
- Muzeju naktī pirmo reizi piedalījās RTU Muitas un nodokļu vēstures muzejs, ļaujot ielūkoties muitnieku ikdienā un redzēt, kā ar tehnisko līdzekļu un suņu palīdzību tiek atklāti kontrabandistu slēpņi, noskaidrot, kā viltotas preces var atšķirt no īstām un kādus suvenīrus no ārvalstīm labāk nevest. Kinologi iepazīstināja ar darba specifiku narkotisko vielu un kontrabandas cigarešu meklēšanā, suņu darbu muitas dienestā, kā tie tiek apmācīti un ko tie prot. Muzeju apmeklēja gandrīz 1200 interesentu.

Muitas kinologu sasniegumi

- 2019.gada 8.–13.septembrī Krievijā notika liela mēroga starptautiskas sacensības kinologiem ar tabakas un skaidras naudas meklēšanas darba suņiem, kur Latvijas muitas kinologu komanda kopvērtējumā izcīnīja zeltu;
- 2019.gada 14.septembrī Valsts robežsardzes koledžas XIV Starptautiskajās dienesta suņu biatlona sacensībās

“Latvija 2019” profesionālajā B klasē muitas kinologs ar darba suni Mirko ierindojās 10.vietā.

VID saņemtās balvas, atzinības un novērtējumi

2019.gadā VID saņēma šādas balvas, atzinības un novērtējumus:

- 13.decembrī Valsts kanceleijā Klientu apkalpošanas goda balvas pasniegšanas ceremonijā VID Daugavpils klientu apkalpošanas centra galvenā nodokļu inspektore saņēma pateicības rakstu par atsaucīgu un profesionālu klientu apkalpošanu;
- VAS “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” sumināja eParakstīšanas čempionus, kuru darbinieki visaktīvāk izmantojuši drošu elektronisko parakstu, – VID bija otrais aktīvākais eParaksta lietotājs valstī.

VID pētījumi

2019.gadā veikto pētījumu rezultātā noskaidrots, ka:

- nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID (10 ballu skalā) – 7,94 (par 0,13 ballēm vairāk nekā 2018.gadā);
- klientu apmierinātība ar VID sniegto pakalpojumu ātrumu, ērtumu un saprotamību (10 ballu skalā) – 7,35 (par 0,2 ballēm vairāk nekā 2018.gadā);
- VID nodarbināto apmierinātība ar darbu VID ir 86 %, kas salīdzinājumā ar 2017.gada rezultātiem ir par 3 procentpunktiem mazāka.

VID tīmekļa vietne			
	12 200 000		Vidēji 23 000
	unikālo skatījumu gadā		lietotāju dienā
	1.vietā no 20 valsts iestāžu vietnēm		Vidēji viens lietotājs vid.gov.lv pavada 1 h 5 min
	173 000		
	apmeklējumu 08/2019		

19.att. Valsts iestāžu vietņu tops, GEMIUS 2019.gada dati

7. 2020.gadā plānotie pasākumi

Jauna VID attīstības stratēģija 2020.–2022.gadam

VID attīstības stratēģijā 2020.–2022.gadam, kas vērsta uz labprātīgas nodokļu saistību izpildes veicināšanu, ir noteikti četri stratēģiskie mērķi:

1. Klientu vajadzībām atbilstoši pakalpojumi – pazīstam savu klientu.
2. Uz uzticēšanos vērsta komunikācija un sadarbība – uzticamies savam klientam.
3. Vieda uzraudzība godīgas uzņēmējdarbības vides un labklājības veicināšanai – palīdzam mainīt saistību izpildes uzvedību, daloties ar informāciju un zināšanām.
4. Profesionāli, lojāli, godīgi, atbildīgi un uz sadarbību vērsti darbinieki.

Būtiskākie VID darbības virzieni

Lai uzlabotu labprātīgas nodokļu saistību izpildi, mazinātu ēnu ekonomikas līmeni un stiprinātu sabiedrības aizsardzību, VID prioritātes 2020.gadā būs:

- “aplokšņu” algu izmaksu minimizēšana;
- nodokļu maksātāju segmentēšana un turpmākai atbalstošo sniedzamo pakalpojumu izstrādei;
- nelegāli iegūto līdzekļu legalizācijas novēršana un nelegālas izcelsmes skaidras naudas aprites ierobežošana (*Moneyval* rekomendācijas);
- nelegālas akcīzes preču aprites ierobežošana un narkotisko vielu kontrabandas minimizēšana;
- PVN krāpšanas ierobežošana.

Tādējādi neatkarīgi no nozares, komercsabiedrības lieluma vai citiem faktoriem tiks stimulēta ieinteresētība veikt labprātīgu nodokļu nomaksu.

Plānotie pētījumi:

- Nodokļu maksātāju apkalpošanas kvalitātes pētījums (veiks SKDS);
- Muitas klientu apkalpošanas kvalitātes pētījums (veiks SKDS);
- Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID (veiks VID).

Plānotie starptautiskie pasākumi

Ņemot vērā pastāvošās situācijas nenoteiktību, nav iespējams prognozēt turpmāko pasākumu plānošanu. Tomēr nevar izslēgt, ka klātienē vai videokonferences veidā notiks dažādi starptautiskie pasākumi:

- IOTA 24.ģenerālā asambleja;
- ES nodokļu administrāciju vadītāju ikgadējā sanāksme;
- OECD Nodokļu administrēšanas forums (FTA);
- *EUROFISC* tīkla 6.darbības jomas “TNA – Darījumu ķēdes analīze” 3.sanāksme (*EK Fiscalis 2020* programma);
- Baltijas valstu nodokļu un muitas administrāciju vadītāju sanāksme.

Ārkārtējās situācijas ietekme uz nodokļu saistību izpildes riskiem 2020.gadā

Pamatojoties uz Pasaules Veselības organizācijas ģenerāldirektora 2020.gada 30.janvāra paziņojumu, ka Covid-19 uzliesmojums ir uzskatāms par starptautiskas nozīmes ārkārtas sabiedrības veselības apdraudējumu un Eiropas Slimību profilakses centra ieteikumiem par Covid-19 saslimšanas gadījumu uzraudzību, kā arī Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojumu Nr.103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”, VID ir izvērtējis un apzinājis riskus un nenoteiktību attiecībā uz Covid-19 ietekmi saistībā ar VID plānoto darbību

turpmākajos gados un darbības nepārtrauktības un papildu pasākumu izpildes nodrošināšanu.

Covid-19 pandēmijas faktoram ir paredzama būtiska ietekme uz nodokļu saistību izpildes riskiem 2020.gadā un nodokļu ieņēmumu plāna izpildi:

1. Ārkārtas stāvokļa ieviešana un iedzīvotāju patēriņa uzvedības maiņa būtiski ietekmēs ar nodokļiem apliekamo bāzi, samazinot PVN ieņēmumus un pēc kāda laika arī IIN un VSAOI ieņēmumus. Covid-19 īpaši ietekmēs nozares, kas saistītas ar pakalpojumu sniegšanu klientiem klātienē (piemēram, izmitināšanu, ēdināšanu, skaistumkopšanu, izklaides un kultūras pasākumus), tādu lietu ražošanu un tirdzniecību, kas nav pirmās nepieciešamības preces (piemēram, automobiļu tirdzniecību).
2. Pandēmijas izraisītā ekonomiskā krīze var radīt priekšnosacījumus ēnu ekonomikas pieaugumam. Līdz 2019.gadam, ņemot vērā ekonomikas attīstības pozitīvās tendences, bija vērojama nodokļu plaisu (t.i., nedeklarēto nodokļu saistību) samazināšanās tendence, kurai bija augsta korelācija ar IKP pieauguma rādītājiem. Ekonomikas lejupslīdes apstākļos ir iespējams nodokļu plaisu pieauguma scenārijs.
3. Valsts atbalsts Covid-19 skartajiem uzņēmumiem dīkstāves pabalsta un nodokļu samaksas termiņa pagarinājuma veidā rada jaunus nodokļu saistību izpildes riskus, kas saistīti ar valsts atbalsta nepamatotu pieprasīšanu un saņemšanu. Šī riska samazināšanai VID pastiprina atbalsta piešķiršanas procesu kontroli, kā arī veic trešo pušu informācijas analīzi un kontroles pasākumus atbalsta saņēmējiem.

VID nodrošina 33.00.00 programmas “Valsts ieņēmumu un muitas politikas nodrošināšana” izdevumu analītisko uzskaiti saistībā ar Covid-19 ietekmes rezultātā veiktajiem izdevumiem iestādes nepārtrauktas darbības nodrošināšanai (piemēram, dezinfekcijas un individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi, izmaiņām informācijas sistēmās, datortehnikas iegādi).

Pārskatā izmantotie saīsinājumi

DNS – Datu noliktavas sistēma
 DVS – Dokumentu vadības sistēma
 EDLUS – elektroniskās darba laika uzskaites sistēma
 EDS – Elektroniskās deklarēšanas sistēma
 EK – Eiropas Komisija
 EMDAS – Elektroniskā muitas datu apstrādes sistēma
 ERAF – Eiropas Reģionālās attīstības fonds
 ES – Eiropas Savienība
 EUROFISC – Nacionālo nodokļu administrācijas iestāžu tīkls
 FM – Finanšu ministrija
 IIN – iedzīvotāju ienākuma nodoklis
 IKP – iekšzemes kopprodukts
 LAD – Lauku atbalsta dienests
 LANA – biedrība “Latvijas alkohola nozares asociācija”
 LIKTA – biedrība “Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija”
 LLKC – SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”
 LTA – biedrība “Latvijas Tirgotāju asociācija”
 LTRK – biedrība “Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera”
 MAIS – Maksājumu administrēšanas informācijas sistēma
 MK – Ministru kabinets

MKP – muitas kontroles punkts
 NILLTPFN – noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršana
 OLAF – Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai
 ONG – organizētās noziedzības grupējums
 PSP – Padziļinātās sadarbības programma
 PTAC – Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
 PVN – pievienotās vērtības nodoklis
 RTU – Rīgas Tehniskā universitāte
 SKDS – Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs SKDS
 SRAP – EK Strukturālo reformu atbalsta programma
 TARIC – akcīzes preču apvienotais Kopienas tarifs
 UIN – uzņēmumu ienākuma nodoklis
 VADIS – Valsts amatpersonu deklarāciju informācijas sistēma
 VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
 VAS – valsts akciju sabiedrība
 VID – Valsts ieņēmumu dienests
 VRAA – Valsts reģionālās attīstības aģentūra
 VSAA – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
 VSAOI – valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas